БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряг-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 8 (1916)
ЯНВАРИИН 10
ВТОРНИК
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Колхознигуудай агро-зоотехническэ һуралсалые һайжаруулха

Хүдөө ажахынгаа бүхы һалбаринуудые түргэнөөр дэбжэхэһын тулада зүрхэлэнэлэл, малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл шадабарие бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ, наукын ба түрүүшүүлэй дүй дуршалэй эрилалтые колхознигууд болон совхозой ажалда үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хэрэгтэй. Колхознигууд гурбан жэлэй агро-зоотехническэ курсануудые зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ үүргэтэй байна. Иимэ курсанууд байгуулагдаһан сагһаа хойшо республика дотор олон хүнүүд һуража гараа.

Агро-зоотехническэ һуралсал колхознигуудай эрдэм мэргэжэл дээшэлүүлхэдэ һэр гадна, түрүү арга методуудые шудалха, ажалдаа нэбтэрүүлхэ, тиигэжэ газартаранаа ба малажалые культурнаар эрхилхэ хэрэгтэнь колхознигуудта туһалдаг байна. Түрүү арга методуудые нэбтэрүүлхэ гэшээмнай хүдөө ажахын бэлбаринуудые ашаг эхэтэй, олзо холотой болгохо, абтаһан продукциинуудые химда болгохо гэһэн удха. Эгээл иимэһээ колхознигууд болон механизаторнууд ажалайнгаа үрэгэ дээшэлүүлхын түлөө тэмсэлгээ зориһотой. Эдэ бүхы зорилгое дүүрэхын түлөө колхознигуудай газарта агро-зоотехническэ һуралсал жэлһээ жэлдэ байгааар ябуулагдадаг байна. Жэшээнь, Эхэ-Кунлейн МТС-эй хаяагата колхозууд малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэжэ байна. Энэ колхозууд түрүү арга методуудые түргэнөөр хэрэглэжэ болонхой. Энэ ехээр һаахын тулада түбхын түлөө үнеэдээ байдаһан байгаажа жэлүүлэн һаадаг болоһон байгаа. Энэ туслалцаатай хэлэхэ байгаа тулингэдэггүй байрануудта тулхэгдэг болоһон ба малай тэжээлые бэлдүүлан бэтэлхэ вога үргэнөөр бэрэглэһэн байха юм. Эгээл иимэ арга методуудые хэрэглэлэйһээр Ленинэй нэрэмжэтэ колхозодо үнеэдэй һаалгаар үнгэрэһэн жэлдэ нэг дүн түйлагдаһан байгаа, мүнөө ба һайн байна. Курсада һурадаг һааливаад А. П. Гребенщикова, П. Ковалева гэгшэд, 1954 оной сасуулхада, 1955 оной үнеэн бүриһөө гурба дахин үлүү ехэ һаагаа. Эдэ бүхы түрүү арга хүдэлмэридэө нэбтэрүүлхэ хэрэгтэнь эдэ эхидхэгдэһэн зоотехническэ һуралсал ехээр туһалаа. МТС-эй главна зоотехник нүхэр Кулаковский энэ колхозой һаалишадай зоотехническэ курсые өөрөө хүтэлбэрилдэг юм. Энэ курсын занятиа ноябрь һарада эхилээ. Гурбадахи жэлэй программар һуралсажа байна. Энэ колхозой һаалишадай зоотехническэ һуралсал түрүүшын жэлһээ тон һайн байгаа гэжэ арагүй. Түрүүшээр хүнгүд занятида ерэжэ үгэдэгүй, тэдэ тэдэнтэй хөөрэлдэжэ, занятиаа бүри һонирхолтой болгохын түлөө һайса оролдожо, курсын ашаг үрэ шэнэ һайжаруулагдаа юм гэжэ нүхэр Кулаковский бэшэнэ. Мүн Кабанскын аймагай «Коммунизм» колхоздо агроном нүхэр Жарниковай хүтэлбэрилдэг, Кударын аймагай «Путь Октября» колхозодо зоотехник нүхэр Алексеевагай хүтэлбэрилдэг курсанууд һайнаар хүдэлжэ байна. Иимэ жэшээнүүд олон.

МТС-үүдэй главна мэргэжэлтэдэй, мүн колхозуудай мэргэжэлтэдэй, колхозуудай правленинүүдэй зүгһөө энэ хэрэгтэ анхарал тайгаар хандадаг газарта колхознигуудай курсанууд һала һайнаар эмхидхэгдэнхэй.

Гэхэтэй хамта, олонхи МТС-үүдтэ колхознигуудай агро-зоотехническэ һуралсал тон муугаар эмхидхэгдэнхэй, энэ хэрэгтэ хайхарамжагүйгөөр хандадаг, энээниие үлүүдэ тоолодог байна. Зарим МТС-үүдэй мэргэжэлтэдһээ эхилээд дирекцинүүд, колхозуудай правлениүүд энэ хүдэлмэрие эмхидхэхын орондо харин али болохоор бэеһээ саашань түлхидэг, энэ хүдэлмэриһөө ехээр хашардаг байна. Жэшээнь, Заиграйн аймагай Ново-Брянска МТС-эйхид колхозуудтамнай курсануудые хүдэлжэ байна гэжэ хэлэхэдэнь, ошоод харахада юушэгүй байна. Мухаршэбэрэй, Бичурын аймагуудай олон колхозуудта агро-зоотехническэ һуралсал мүнөө болотор эмхидхэгдээгүй байһаар. Мүн бусадшье аймагуудай колхозууд болон МТС-үүдтэ иимэ баримтанууд үзэгдэнэ.

Колхознигуудай һуралсалай иимэ муугаар эмхидхэгдэһэндэ Хүдөө ажахын министерство, ютагуудтахи партиина, советскэ органууд ехэ зэмэтэй. Республикын Хүдөө ажахын министерство агро-зоотехническэ һуралсал түлэд мэдээ суглуулхаһаа бэшэ юумэ хэдэггүй. Эдэ курсануудай программынь һаяхан декабрь һара соо тараагдаһан байна. Эдэ бүхы дутагдалнуудые усадхажа, агро-зоотехническэ курсануудай хүдэлмэрие һайжаруулха, хаа хаанагүй һуралсалые эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Хүдөө ажахын министерство, нютагуудтахи партиина, советскэ органууд эдэ курсануудай занятиие һонирхолтойгоор, колхозой байдалтай нягта холбоотойгоор үнгэргэхын тулада хэмжээ абаха ёһотой. Занятинууд дээрэ хүдөө ажахын түрүүшүүлые, выставкэнүүдтэ хабаадагшадые урижа үгэ хэлүүлхэ хэрэгтэй. Занятие һонирхолтой һайн болгохын тулада мэргэжэлтэд-курсые хүтэлбэрилэгшэд өөһэдөө һайнаар бэлэдхэхэ, түрүү арга методуудые нэбтэрүүлхэ тухай колхознигуудта хөөрэжэ үгэхэһөө гадна, тэрэниие ажалдаа хэрэглэхэ тухай бодотоор заажа, харуулжа үгэхэ уялгатай. Курсын хүтэлбэрилэгшэд бүхэн һурагшадтаа хамта занятиин дээрэ өөһэдынгөө колхозой экономикые али али тэдэгээнь хаража үзөөд, хэрэглэгдээгүй арга боломжые элирүүлхэ, ажахыгаа саашадань дэбжээхэ тухайгаа хөөрэлдэхэ хэрэгтэй. Энээнгүйгөөр ном дээрэхи юумэн тухай мини хөөрэлдэхэ болоо һаа, юрын ярилдаан болохо байна. Гадна, мэргэжэлтэ-курсые хүтэлбэрилэгшэ бүхэн бага гарташа хэрэглэжэ, ехэ продукци абахын тулада юу хэхэ ёһотойб гэжэ колхознигуудта харуулха ёһотой.

Хүдөө ажахын үмэнэ партиин, правительствын табиһан зорилгые түргэнөөр бэелүүлхын тулада колхозой болон совхозой үйлэдбэриие түрүү арга метод үргэнөөр нэбтэрүүлхын, агро-зоотехническэ эрдэмэй һурахын түлөө колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд тэмсэхэ уялгатай.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

РСФСР-эй Верховно Соведые зарлаха тухай

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум иигэжэ тогтооно:

Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын хурбадахи зарлалай Верховно Соведэй хоёрдохи сессиие 1956 оной январиин 23-да Москвада зарлаха.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **М. ТАРАСОВ.**

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь **И. ЗИМИН.**

Москва,
1956 оной январиин 7.

Искусствын хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй XX съездын урда тээ

Столицын артистнар болон хүгжэмшэд бүхы оронойгоо ажалшадтай хамта КПСС-эй XX съездые утатаар бэлэдхэжэ байна. Съездын бүдэлмэриин үедэ театрнууд болон концертнэ организацинууд 17 шэнэ хүгжэмтэй харуулха юм. Тиихэдэ СССР-эй Ехэ театр соо А. Крейнын «Лауренсия» гэжэ балет харуулагдаха.

Столицын композиторнууд партиин XX съездэ үгтүүлан шэнэ хүгжэмүүдые зохёожо байна. Композитор Р. Глиэр «Торжественная увертюра», Ю. Александровородой түрүүшын революционно событинуудтэ зорюулан симфони зохёогоо. Мүн композиторнууд Д. Шостакович, Д. Кабалевский гэгшэд шэнэ симфонинуудые зохёожо байна. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиида ба тэрэниие байгуулагша— Агуу ехэ Лениндэ зорюулагдаһан олон дуунууд бии.

(ТАСС).

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов Бирманскэ Союзай Президент д-р Ба У хоёрой абалсаһан хандалга бэшэгүүд

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. А. Булганин, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн нүхэр Н. С. Хрущев Бирма ошоходоо СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр К. Е. Ворошиловай эльгээһэн амаршалгын хандалга бэшэгые Бирманскэ Союзай Президент д-р Ба Уда барюулһан байгаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр К. Е. Ворошиловай нэрэ дээрэ Бирманскэ Союзай Президент д-р Ба Угай эльгээһэн харюугай хандалга бэшэг абтаба.

Хандалга бэшэгүүдэй текстнүүд доро толилогдобо.

Бирманскэ Союзай Президент Ба Уда

Господин Президент,

Советскэ Социалистическэ Республиканууудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, Советскэ Социалистическэ Республиканууудай Союзай Верховно Соведэй Президиумэй Гэшүүн Н. С. Хрущевой Бирма ошоһон тон таатай зохид ушар байдалые хэрэглэн, Советскэ Союзай арадуудай зүгһөө, Советскэ Социалистическэ Республиканууудай Союзай Верховно Соведэй Президиумэй зүгһөө, мүн өөрынгөө зүгһөө Танда ба Танаар дамжуулан Бирмын алдарта арадта үнэн сэдьхэлһээ баярые хүргэжэ, һайн һайханиие хүсэхыемни зүбшөөгыт. Советскэ Союзай арадууд, Бирманскэ Союзай арадуудтай адли, эб найрамдалда дуратай бусад арадуудтай хамта эб найрамдал хамгаалхын түлөө, арадуудай аюулгүй байдалые хангахын түлөө, тэдэнэй хоорондохи хани барисаае бэхижүүлхын түлөө эрмэлзэнэ.

Азида ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ арюун һайхан хэрэгэй түлөө Бирмын эсэшэ сусашагүй оролдолгые, мүн тэрэниие Бирмын Национальна бэеэ даанхай байдалые хамгаалхада зорюулһан бирманска арадай хүсэлэнгые бүхы советскэ хүнүүд ехээр һайшаана.

Советскэ Социалистическэ Республиканууудай Союзай Верховно Соведэй Президиум манай оронуудай арадуудай болон бүгэдэниитын эб найрамдалай аша туһада Бирманскэ Союз Советскэ Союз хоёрой хоорондын хани барисаае һүүлэнэ хүгжөөлгэ ба бэхижүүлгэдэ зорюулһан Та Дээдэ тушаалтын ашатай һайн ажал-ябуулгые үндэрөөр сэгнэнэ.

Эхэ ороноо хүгжөөхэ ба саашадань һалбаран бадаруулха замдаа амжалта туйлахыетнай господин Президент, Танда, бүхы бирманскэ арадта Советскэ Союзай арадуудай зүгһөө, өөрынгөө зүгһөө хүсэхыемни зүбшөөгыт.

Хоёр оронойгоо арадуудай аша туһада, бүгэдэниитын эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай аша туһада советско-бирманскэ хани барисаан бэхижэжэ, хүгжэжэ байг лэ!

К. ВОРОШИЛОВ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ.

Москва, Кремль,
1955 оной ноябриин 16.

Дээдэ тушаалта Маршал К. Е. Ворошиловта

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэдэ

МОСКВА, КРЕМЛЬ.

Та Дээдэ тушаалта.

Танай һайхан хүсэлөөр Премьер-Министр Булганинтай эльгээһэн бэшэгэйтнай түлөө Танда ехэ баясхалан хүргэнэб. Бирманскэ Союзай правительстводо, арадта хани барисаанай мэдэрэлтэй, һайн хүсэлтэй байһанаа өөрынгөө зүгһөө, мүн Советскэ Союзай правительствын, арадай зүгһөө Та ехэл баяртайгаар элирхэйлһэн байнат. Энээндэтнай мүн лэ тиимэ, үнэн сэдьхэлэй ехэ мэдэрэлээр харюусахабди гэжэ Дээдэ тушаалта Таниие найдуулнаб.

Премьер Булганинай, нүхэр Хрущевой Бирмадэ айлшалалга ехэ амжалтатай байгаа. Энэ айлшалалга Бирмын арадые тон ехээр баярлуулаа. Манай хоёр оронойгоо хоорондохи хани барисаае энэ айлшалалга улам бэхижүүлхэнь лабтай.

Шэнэ жэлдэ жаргалтай, энхэ тайбан байхыетнай Танда, Советскэ правительстводо ба арадта хүсэнэб.

Үнэхөөрэ Танай
д-р БА У — Бирманскэ Союзай Президент.

Президентын Байшан,
Рангун, 1955 оной декабриин 13.

Мүнөө үеын Москва. Смоленскэ талмай дээрэхи үндэр байшан Киевскэ вокзалай хажууһаа харуулагдаба. **ТАСС-эй фотохронико.**

МАНАЙ ЭХЭ ОРОНОЙ СТОЛИЦА—МОСКВАДА

Барилгын техникын нүүдэл выставкэ

Москвада, барилгын Бүхэсоюзна саг үргэлжын выставкын научна хүдэлмэрилэгшэд болон инженернүүдэй коллектив «Барилгын шэнэ техникэ» гэһэн 25 нүүдэл выставкэ түхээржэ һаяхан дүүргэбэ.

Тус выставкын таблицанууд, зурагууд болон фотоплакадуудые харагшад барилгын бүтээлэ ехэтэй машинануудтай, механизмуудтай, зөө зэмсэгүүдтэй, байрын, промышленна, хүдөө ажахын барилганууудай индустриальна аргатай, суглуулагдамал түмэр-бетонно конструкциие хэрэглэлгэ ба барилга дээрэ ажалай эмхидхэлтэй танилсаха байна.

Нүүдэл выставкэ ойрын үдэрнүүдтэ Свердловск, Магнитогорск, Челябинск, Нижний Тагил, Сталино, Запорожье болон оной бусад городуудта эльгээгдэхэнь. **(ТАСС).**

Ажалай резервын һурагшадай амаралта

Ажалай резервын һурагшадай үбэлэй амаралтын үдэрнүүдтэ ажалай резервын Культурын центральна байшан соо элдэб һонин наадан, элдэб янзын мүрысөөн эмхидхэгдэнэ. Шэнэ жэлэй ёлко болон балнуудта Москвагай хоёр мянга табан зуун һурагшад — ажалай резервэдэ хүмүүжүүлэгдэгшэд ерэһэн байна.

Мянга гаран үхибүүд гурэнэй цирк хараба. Олон үхибүүд Третьяковско галерейдэ, политехническэ, түүхын ба бусад музейнүүдтэ ороожо хараа. 500 хүүхэд ба басагад саһан мүрысөөндэ хабаадалсаа.

Москвагай нэрэмжэтэ каналаар экскурси хэхэ шэнэ зам

Байгша ондо Москвагай нэрэмжэтэ каналые болбосон түхэлтэй болгохын тула нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ юм. Гол мүрэнэй флодой министерствын коллегиин шиидхэбэреэр тус канал дээрэ, Ехэ Волгын, Яхромын ба бусад районуудта гол мүрэниие хаарбазаар, онгосоор гаралга һайжаруулагдаха, пассажирнуудай ороохо шэнэ павильонууд баригдаха байна.

Гол мүрэнэй Хойто вокзалһаа Нарата соорхой, хүнан ба шэлбүүһэтэй болон бусад гое һайхан газарнууд хүрэтэр каналаар экскурсида ошохо саг үргэлжын замууд нээгдэхэнь.

Москвагай нэрэмжэтэ каналые болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ 20 миллион үлүүтэй түхэриг гаргашалагдахаар хараалагдана.

Заводской баянистнуудай ансамбль

«Компрессор» гэжэ московско заводой залуушуул өөрынгөө клубта ехэ дуратай ба тэрэнэй уранһайханай самодеятельностиин коллективэй хүдэлмэридэ хабаадалсадаг юм. Багша В. Я. Переселенцевэй хүтэлбэрилдэг баянистнуудай ансамбль ехэ суутай болонхой. 22 хүнһөө бүридэһэн энэ ансамбльда строгальщик В. Зотов, токарь В. Жирнов, слесарьнууд Б. Звягин, А. Кузнецов болон бусад хабаадалсана. Предприятинуудай уранһайханай самодеятельностиин һүүлшын концертын болоходо энэ коллектив СССР-эй Ехэ театрын филиалай сцене дээрэ наадаһан юм.

Мүнөө баянистнуудай ансамбль шэнэ программа бэлдэжэ байна.

Советскэ делегаци Берлинһээ мордобо

БЕРЛИН, январиин 7. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын президент Вильгельм Пигэй 80 наһанай ойе һайндэрлэлгэдэ хабаадалсаһан СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов түрүүтэй Советскэ делегаци Москва бусахаар мүнөөдэр Берлинһээ мордобо.

Восточно вокзал дээрэһээ советскэ делегацие ГДР-эй Арадай палатын Президиумэй Түрүүлэгшэ И. Дикман, Арадай палатын президиумэй гэшүүд, СЕПГ-эй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд, министрнүүд, КПГ-эй правлениин нэгэдэхи секретарь М. Рейман, демократическа Германиин Национальна фронтын Национальна соведэй түрүүлэгшэ Э. Корренс, демократическа партинууд болон общественно организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, Берлинэй олониитын түлөөлэгшэд үдэшэбэ. Мүн Советскэ делегацие СССР-һээ Германска Демократическа Республикада байгаа Онсо ба Бүрин эрхэтэ посол Г. М. Пушкин, дипломатическа корпусой гэшүүд үдэшэлсэбэ.

Үдэшэлгын үедэ арадай полициин хүндэлэлэй харуул жагсаагдаһан байна. СССР-эй ба ГДР-эй гүрэнэй гимнүүд гүйсэдхэгдөө. Советскэ делегациин мордолготой дашарамдан вокзалай дэргэдэхи талмай дээрэ берлинскэ ажалшадай митинг болоо.

Советскэ делегацие хүтэлбэрилэгшэ нүхэр К. Е. Ворошилов тэндэ үгэ хэлээ.

Союзай арадууд тушаа немецкэ арад хани барисаанай, иигэ дурлалай мэдэрэлтэй байна гэжэ Советскэ делегаци хаа хаанагүй хараһан байна.

Бидэнэрые халуунаар угтажа, айлшалуулһанайнь түлөө Германска Демократическа Республикын правительстводо, Германиин нэгэдэмэл социалистическэ партиин ЦК-да, бүхы хүн зондо Советскэ делегациин үмэнэһөө баясхалан хүргэхыемни зүбшөөгыт. **(Алъга ташалга).**

Немецкэ арадай аша туһын тулада элүүр энхэ ябажа, олон удаан жэлнүүдтэ ажабайхыень Германска Демократическа Республикын президентдэ, манай хүндэтэ нүхэр Вильгельм Пигтэ бүхы сэдьхэлһээ үшөө дахин хүсэнэбди. **(Нэрьемэ, удаан үргэлжэлһэн альга ташалга).**

Шэнэ байдал байгуулагдажа, эб найрамдалай, европейскэ аюулгүй байдалай түлөө, өөрынгөө оронойнгоо демократическа ба эб найрамдалай үндэһэ һуури дээрэ нэгэдэхын түлөө үнэн зүб тэмсэлдэхэ саашадаа ехэ амжалта туйлахыень Германска Демократическа Республикын ажалшадта хүсэнэбди. **(Нэрьемэ, удаан үргэлжэлһэн альга ташалга).**

Хүндэтэ нүхэдүүд! һайн даа, баяртай! **(Нэрьемэ, удаан үргэлжэлһэн альга ташалга).**

Советскэ делегациин, тэрээниие хүтэлбэрилэгшэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловай хүндэлэлдэ «Ура»-ын габшалгаан табигдана. «Ура!» хашхаралга, «Хани барисаан!», «Фройндшафт!» гэһэн үгэнүүд талмай дээрэ сууряатана.

Германо-советскэ хани барисаанай Общественна түрүүлэгшэ, Ехэ Берлинэй обер-бургомистр Ф. Эберт удаанэ үгэ хэлэжэ, Германска Демократическа Республикын эрэһэниһэ түлөө Советскэ делегацида халуун баясхалан хүргөөд, эамлаа һайн ябахыень хүсэбэ.

Нүхэр К. Е. ВОРОШИЛОВАЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэд, ханинар!

Германска Демократическа Республикада байха зуураа, Советскэ делегаци Германска Демократическа Республикын правительствотэй, Германиин нэгэдэмэл социалистическэ партиин хүтэлбэрилэгшэдтэй, Демократическа Германиин Национальна фронтын партинууд болон организацинуудай түлөөлэгшэдтэй уулзаһан байна. Советскэ делегаци танай республикын зарим городуудтаа ошоһон, предприятинуудта хүрэһэн, уэхэлхэн һайхан газарнуудые ба германскэ арадай искусствын памятнигуудые хараһан байна. Бидэнэр Германска Демократическа Республикын ажалшадтай хани ёһоор уулзаа, хөөрэлдөөбди.

Эдэ уулзалганууд хадаа өөрынгөө президент нүхэр Вильгельм Пигтэ республикын ажалшадай тон ехээр дуралдаг, тэрээниие хүндэлдэг байһыень бидэнэртэ эли тодоор харуулаа. Энэ дурлал ба хүндэлэл гэнтын ушарал бэшэ юм. Нүхэр Пик хадаа Германиин түүхэдэхи ёһотой арадай түрүүшын президент мүн. Тэрээнэй бүхы ажабайдал хадаа өөрынгөө арадай аша туһада, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын хэрэгтэ үнэн сэхээр алба хэлгын жэшээ мүн. **(Альга ташалга).**

Эрэлхэг немецкэ хүнүүд, немецкэ залуушуул, тэдэнэй ажалда дуратай байдалнууд, демократическэ бүрэнэй политическэ, экономическэ ба культурна байгуулгада тэдэнэй түйлаһан ехэ амжалтануудые бидэнэр ехээр, мартагдашагүйгөөр һонирхуулаа. Хаа хаанагүй, ябаһан лэ газартаа бидэнэр немецкэ арад эб найрамдалда дуратай, эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудтай харилсан ажаллахые хэлэбэрилдэжэ эрмэлзэнэ гэжэ харааби. Советскэ

К. Е. Ворошилов, Советскэ делегациин гэшүүд Эхэ орондоо бусажа ябана

ВАРШАВА, январиин 8. (ТАСС). ГДР-эй президент Вильгельм Пигэй 80 наһанай ойе һайндэрлэлгэдэ хабаадаад, Германска Демократическа Республикаһаа бусажа ябаһан СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов түрүүтэй Советскэ делегаци мүнөөдэр Польско Арадай Республика соогуур гараба.

Польско Арадай Республикын Гүрэнэй соведэй түрүүлэгшын орлогшо В. Барциковский, гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Скшешевский, мүн СССР-эй хэрэгүүдэй саг зуурын этигэмжэтэй Польшодо байгаа И. А. Мельник делегациие польско-немецкэ хилэ дээрэ угтаад, советско-польско хилэ хүрэтэр үдэшэбэ.

Посолдын Варшавада тогтоход Польско Арадай Республикын Гүрэнэй соведэй түрүүлэгшэ А. Завадский, Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо З. Новак. Польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд Я. Берман, Э. Охаб, Польско Арадай Республикын армиин маршал Я. Дембовский гэгшэд Советскэ делегацитай уулзаба.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийна комитедүүдэй эмхидхэлэй хүдэлмэриие һайжаруулха

Үнгэрһэн жэлдэ манай областной партийна организаци промышленность болон хүдөө ажахыдаа хүдэлмэриие зарим тэды һайжаруулжа шадаһан байна. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, партиин олохон районмууд хүтэлбэреэ тодорхой болгожо, предприяти болон колхозуудай ажахые гүнзэгыгөөр шудалдаг ба эмхидхэлэй хүдэлмэри нилээд һайнаар ябуулдаг болоо.

Нёдондо жэлэй октябрь—декабрь һарануудта республика дотор районно болон городской партийна конференцинүүд боложо үнгэрһэн байна. Тэрэнэй урдахана партийна эхин организацинуудта тоосоото-һунгалтын суглаанууд болоо һэн. Тэдэ суглаанууд болон конференцинүүд удха түгэлдэрөөр үнгэржэ, бии байгаа дутагдалнуудые эрид хурсаар элирүүлжэ шадаа. Һайнаар хүтэлбэрилжэ шадаагүй, идеологическа болон партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэридэ горьтойхон дутагдалнуудые ушаруулһан, гээгдэнги предприяти болон колхозуудые түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргажа шадаагүй партийна комитедүүдтэ болон тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэдтэ коммунистнууд шанга эрилтэ табяа.

Хүтэлбэреэ шэнэдхэн табиха, хүдэлмэриингөө арга методые һайжаруулха талаар КПСС-эй хэдэ хэдэн райкомууд зарим тэды дүй дүршэлтэй болоһон байха юм. Жэшээнь, партиин Түнхэнэй айком тараанажалай үйлэдбэриие дээшэлүүлхэ талаар эмхидхэлэй ехэхэн хүдэлмэри ябуулһан байна. КПСС-эй айкомой бюро, пленум болон партийна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ энэ асуудал нэгэтэ бэшэ зүбшэн хэлсэгдээ. Хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ арга нүхэсэлнүүд тухай колхозуудай болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй семинар дээрэ хэлсэгдэһэн байна. Тараанажалай ба тракторна бригадын бригадирнуудаар эдэбхитэй, бэрхэ хүнүүд табигдажа, колхознигуудай, механизаторнуудай дунда агротехническэ һуралсал эмхидхэгдэһэн байгаа. Мүн агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ, полевой хүдэлмэринүүдые шанар һайнтайгаар үнгэргэхэ, хэдэн мянган колхознигуудые, албахаагшадые болон хүдэлмэришэдые, пионернүүд болон һурагшадые ургасын хойноһоо харууһа хэлгэдэ эмхидхэхэ тушаа КПСС-эй айком нилээд оролдолго гаргаа.

Партийна организацинуудай ябуулһан эмхидхэлэй эдэ бүхы хэмжээ-ябуулганууд яһала һайн үрэ дүн харуулба. Түнхэнэй аймагай колхозууд ороохо тараанай һайн ургаса абаа, гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ, үрэһэ хүрэнгеэ сүм хаажа, тэжээлэй хуби үлөөһэн, колхознигуудтаа урда жэлэйхиһээ нилээд ехээр таряа хубааһан байха юм.

Колхозуудта барилгын хүдэлмэриие эмхидхэхэ талаар КПСС-эй Курумканай айком ехэхэн шадабари харуулаа. Айкомой хүдэлмэрилэгшэд хюрөөдэжэ тэбхэрлэһэн модые барилгада хэрэглэхэ арга оложо, барилгын хүдэлмэриие нилээд хурдадхаһан байна. Мүн барилгын бригаданuудай хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, барилгашадай һайнаар хүдэлхын түлөө бии болгогдоһон урмашуулгын шангые саг дарыдань барюулжа байха хэрэгтэ партиин айком тусхай анхарал хандуулаа. Партийна организацинууд барилгашадай дунда политическэ хүдэлмэри ябуулжа, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэн байна. Эдэ бүхы эмхидхэлэй хүдэлмэри уданшьегүй аша үрээ харуулаа. Үнгэрһэн жэл дотор колхозуудай хүсөөр (шефүүдэй ямаршье туһаламжагүйгөөр) үнеэдэй 5 типовой байра, тугалай 4 байра, хонидой 11 байра, искусственнаар үрэжүүлгын 2 пункт, тараанай 1 склад, 5000 дүрбэлжэн метр цементлэгдэһэн талмайтай хушамал 9 тогууд, 11 мянган тонно ногоон тэжээл багтаха силосно 70 барилганууд бүтээгдэһэн байна. Тэрээнһээ гадна 15 байранууд бүтээгдэжэ байха юм.

Эмхидхэлэй талаар һайн жэшээ харуулһан, ажал хэрэгтээ шадабаритайгаар, эдэбхитэй ба оролдосотойгоор хандадаг жэшээ баримтануудые КПСС-эй бусадшье зарим райкомуудай ажал-ябуулгаһаа харуулжа болохо байна.

Гэхэтэй хамта, КПСС-эй олохон райкомуудай болон горкомуудай хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые ба алдуу эндүүень обёоронгүй байжа мүн болохогүй.

Ажал хүдэлмэри хэды урагшаа болобошье, КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумээр элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые усадхаагүй байһан промышленна предприятинууд үшөөл олон. Республикымнай хүдөө ажахы, тэрэнэй гол һалбари болохо малажал юрэнхы лэрээ хангалтагүй байдалда байһаар лэ байна. Хүдөө ажахын культурануудай ургаса хангалтагүй ба малажалһаа ашаг шэмэ абалга бага, республика дотор гээгдэнги колхозууд, МТС-үүд болон бүхэли аймагууд бии байһаар.

Эдэ бүгэдын ушар шалтагаанинь

☆

Б. СЕМЕНОВ,
КПСС-эй обкомой партийна органуудай таһагые даагша.

☆ ☆

хадаа партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин һулаар табигдаһан, партиин олохон райкомуудай зүгһөө предприяти, колхоз болон МТС-үүдые хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилһэн хэрэг болоно гэжэ тоосоото-һунгалтын суглаанууд ба конференцинүүд тэмдэглээ.

Бодото ажал дээрэ предприяти, колхоз, МТС дээгүүр ябажа ажал хэрэг эмхидхэхэ, дугагдалнуудые усадхахын хойноһоо оролдохо, горьтой һайн хиналта табижа, нютагуудтахи хүтэлбэрилэгшэдтэ тодорхой туһаламжа хүргэхын орондо, олохон райкомууд болон горкомууд миил суглаа хэһэнээрээ, хооһон заабари, захяа хүргэһөөрөө өөһэдынгөө хүтэлбэриие хизаарлашадаг байна.

Бабушкин городто предприятинууд, эмхи зургаанууд гэжэ тиимэшье олон бэшэ юм. Теэд тэндэ хэдэн олон хүдэлмэрилэгшэдтэй горком байжа байбашье, тэдэнэй хүдэлмэриие һулаар хүтэлбэрилдэг байна. Тэрэнэйнь түлөө городой партийна конференци дээрэ тон зүб шүүмжэлэл гараа һэн. Делегадууд нүхэд Хайзик, Петелин, Битко, Карпикова болон бусад үгэ хэлэхэ зуураа партиин горком барилгын организацинуудта анхаралаа бүри табинагүй, барилгын участогуудта горкомойхид ябадаггүй, горком эдэбхитэдтээ түшэглэдэггүй, тэдэнһээ амяарлашаһан байна гэжэ шүүмжэлээ.

Ториин аймаг ехэхэн гээгдэлдэ оронхой гэжэ мэдээжэ. Эндэ ниитын малажал муугаар эрхилэгдэнэ, тэрэнэй ашаг шэмэнь, хүдөө ажахын культурануудай ургаса тон бага байна. Аймаг соонь гээгдэжэ ябаһан, экономическа һула колхозууд олон. Тиин, энэ аймагта тусгаар ажалладаг 19 партийна хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд бии. Энэнь колхоз бүхэндэ хоёр хүн хүртэнэ бшуу.

Тус аймагай партийна конференци дээрэ үгэ хэлэһэн делегадууд хүтэлбэриие хангалтагүй гэжэ шүүмжэлһэн, айкомойхид ажахын гол шухала удхашанартай асуудалнуудые илгажа, тусгаар анхаралаа хандуулжа, хүсэндэнь хүргэхын хойноһоо оролдодоггүй гэбэ. Айкомой хүдэлмэрилэгшэдые колхозуудаар ябанагүй гэхын аргагүй. Теэд ябахадаа ажал үйлэдбэриие гүнзэгыгөөр ойлгожо абаха, гээгдэлдэ ороһонойнь шалтагаанние олохо, ажал хэрэгые эмхидхэхэ гэжэ оролдодоггүй байна.

Прибайкальска, Яруунын, Тарбагатайн партийна конференцинүүд дээрэ КПСС-эй айкомуудай МТС-үүдэй зонодо хүдэлмэрилдэг инструкторска группануудай хүдэлмэри ехээр шүүмжэлэлдэ ороо. Делегадууд хэлэхэдээ айкомуудай инструкторска группанууд хүдэлмэреэ зүбөөр табижа шадаагүй, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй, колхознигуудай дунда эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри һулаар ябуулна гэжэ шүүмжэлһэн байха юм.

Эдэ бүхы баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, олохон партийна комитедүүдэй хүтэлбэринь, эмхидхэлэйнь хүдэлмэри мүнөө үеын эрхэ байдалһаа гээгдэһэн, ажабайдалай, ажал хэрэгэй болон ажахын байгуулалтын шэнэ зорилгонуудай эрилтэнүүдые хангажа шаданагүй гээшэ.

Тиимэһээ, партиин райкомууд болон горкомууд конференциин делегадуудай шүүмжэлэлые һайса хаража, тэдэнэй ушар удхые мэдэржэ, ажахые хүтэлбэрилхэ хэрэгээ эрид һайжаруулха зэргэтэй.

Партийна конференцинүүд дээрэ партийна эхин организацинуудай хүдэлмэридэ ехэ анхарал табигдаа. Энэшье буруу бэшэ. Юуб гэхэдэ, партийна организацигүй нэгэшье колхоз, ямар нэгэн томошог предприяти республика дотор байхагүй. Партийна эхин организацинуудай үүргэ угаа ехэ байна. Жэшээнь, түмэр харгын Улан-Удын отделениин 11-дэхи дистанциин, Зэдын комбинадай Первомайска руднитэй, Яруунын аймагай Маленковой, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын, Иволгын аймагай «Улаан Оронго», Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай, Үшөөтэйн, Түнхэнэй МТС-эй болон бусад хэдэн предприятинуудай, колхозуудай, МТС-үүдэй партийна эхин организацинууд КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска, январска болон июльскэ Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ тушаа эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэри нилээд һайнаар ябуулдаг болонхой.

Гэхэтэй хамта, партийна эхин организацинуудай хүдэлмэридэ ехэнүүд дутагдалнууд бии байһан тушаа тоосоото-һунгалтын суглаанууд болон партийна конференцинүүд дээрэ хэлсэгдээ. Олонхи парторганизацинуудай хүдэлмэри эдэбхи багатайгаар ябуулагдана, хэхэ гэһэн юумэеэ дүүргэхын хойноһоо эрид шууд тэмсэдэг заншалтай болоогүй байха юм. Олон ушарта коммунистнууд зүбөөр хубаарилан табигдаагүй, тэдэн түрүү үүргэеэ дүүргэхын орондо гээгдэжэ ябадаг, партийна болон гүрэнэй журам эбдэдэг байна. Энэ хадаа парти доторой хүдэлмэри һулаар табигдаһан, коммунистнуудта ёһотой шанга эрилтэ хэгдэдэггүй дээрэһээ болоно.

Олохон партийна эхин организацинууд үйлэдбэриин түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ, предприяти, колхоз болон МТС-үүдэй хүдэлмэридэ өөдтэй нүлөө үзүүлдэггүй байна. Тоосоото-һунгалтын суглаануудаар 141 партийна эхин организацинуудай хүдэлмэри хангалтагүй гэжэ сэгнэгдэһэн байна. Мухаршэбэрэй аймагай колхозуудай 16 парторганизациин 8-найнь, Прибайкальска 7 парторганизациин 4-нэйнь хүдэлмэри хангалтагүй гэгдээ.

Олонхи партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин хангалтагүй байһан ушар хадаа, тэдэниие партиин райкомууд болон горкомвудай һулаар хүтэлбэрилһэнһөө, ажал хүдэлмэридөө тэдэнэртэ түшэглэдэггүй, заримдаа тэдэниие алад гарашадаг байһанһаа болоно гээшэ. Зэдын аймагай партийна конференци дээрэ делегадууд нүхэд Дарицыренов, Барьядаев гэгшэд үгэ хэлэхэдээ, партиин айком партийна эхин организацинуудта бага туһалдаг, бюрогой гэшүүд колхоздо ябахадаа партийна хүдэлмэреэр һонирходоггүй гэжэ шүүмжэлээ. Мүн иимэрхүүгээр партиин Закаменай айкомой хүдэлмэри шүүмжэлэгдэһэн байна.

КПСС-эй олон айкомууд партийна эхин организациин секретарьнуудтай семинар үсөөн үнгэргэдэг, партийна организацинуудай түрүү дүй дүршэлые согсолжо, бултанай шадабари болгохын хойноһоо оролдодоггүй байна. Мүн партийна эхин организациин хүдэлмэри тухай асуудал партиин райкомуудай болон горкомуудай бюро дээрэ тон үсөөн табигдана. КПСС-эй Ахын болон Кударын айкомууд жэл дотор нэгэшье тоосоое зүбшэн хэлсээгүй байшоо.

Мүнөө үедэ зорилго юуб гэхэдэ, манай партиин үндэһэ һуури болохо партийна эхин организацинуудта анхаралаа эрид шэглүүлэн табиха хэрэгтэй.

Хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо, хубаарилан табиха, хүмүүжүүлхэ гээшэ партийна организацинуудай шухалын шухала хэрэг мүн. Тиигэбэшье, партиин горкомууд, олохон айкомууд энэ хэрэгтэ дутагдалнуудые, алдуунуудые гаргадаг байна. Хэдэ хэдэн айкомууд кадрнуудтай ябуулха хүдэлмэреэ тоодоггүй, хүдэлмэришэдэй болон колхознигуудай, промышленность болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй дундаһаа бэрхэ, хойшодоо һайн хүтэлбэрилэгшэ болоҗо гарахаар хүнүүдые тодорхойлжо шададаггүй байна. Халтад тэбэл кадрнуудые зэмэлдэг, тэдэнэрэй эрилтэнүүдые хараадаа абадаггүй ушар олон. Эдэ бүгэдэһөө болоҗо, кадрнуудые тоо томшогтүй һэлгэхэ ябадал гарана. Жэшээнь, КПСС-эй Закаменай айкомой мэдэлдэ ородог кадрнуудай 44 процентнь, Прибайкалиин айкомдо 36 процентнь үнгэрһэн жэл соо һэлгэгдээ. Республика дотор партийна эхин организациин секретарьнуудай 32 процентнь һэлгэгдэбэ. Кударын аймагта колхозуудай 11 парторганизациин секретарьнуудай 10-ниинь һэлгэгдэһэн байха юм. Иимэ ехэ һэлгэлтэ болоходоо партийна, советскэ болон ажахын талаар дүй дүршэл ехэтэй кадрнуудые бии болголгодо һаад ушаруулдаг гээшэ.

КПСС-эй айкомууд болон горкомууд кадрын хэрэгые үдэр бүри, шадабаритайгаар эрхилхэ ёһотой.

Боложо үнгэрһэн конференцинүүд дээрэ КПСС-эй горкомууд болон райкомууд абаһан шиидхэбэринүүдээ дүүргүүлхын хойноһоо хиналта һулаар табина, тиимэһээ шухала хэрэгтэй хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдэнгүй үлэшэдэг гэжэ шүүмжэлһэн байна. Улан-Удын городской, Яруунын, Бичурын, Хэжэнгын, Ахын, Баунтын аймагуудай партийна конференциин делегадууд шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые хинан шалгаха хэрэгэй хангалтагүй байһые тусгаар тэмдэглэһэн байха юм.

Дүүргэлтые хинан шалгаха ба эмхидхэхэ, парти, правительствын директивүүдые бэелүүлхэ, даалгагдаһан хүдэлмэриингөө түлөө кадрнуудай харюусалгые дээшэлүүлхэ гээшэ манай партиин шухала эрилтэнүүдэй нэгэниинь мүн.

Манай республикын ажалшад КПСС-эй XX съездые угаа ехэ эдэбхи хэшээлтэйгээр угтажа, промышленность болон хүдөө ажахые саашадаа хүгжөөхэ тухай парти, правительствын табиһан зорилгонуудые бэелүүлхын тула үсэд шангаар ажаллажа байна.

Мүнөө үедэ партийна организацинуудай зорилго хадаа арад зоной политическэ болон үйлэдбэриин энэ ехэ дэбжэлтые толгойлжо, шэнэ табанжэлэй түсэбые дүүргэлгэдэ ажалшадые ударидаха ба эмхидхэхэ үүргэеэ улам бүри дээшэлүүлхэ ёһотой.

Аймагай газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

ҮҮЛТЭРТЭ ХОНИДОЙ ФЕРМЭ

Аймсоведэй гүйсэдкомой шиидхэбэриин ёһоор, Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо үүлтэртэ хонидой фермэ эмхидхэгдэһэн юм. Энэ фермын база дээрэ аймагай колхозууд хонидойнгоо үүлтэрые саашадань һайжаруулха байна.

Мүнөө тус фермын хонишод түрүүшүүлэй дүй дүршэл хэрэглэн хонидоо харууһална. Мүн зоотехническэ наукын ёһоор тэндэ үүлтэр һайжаруулха, хонидой ашаг үгэлгые дээшэлүүлхэ хүдэлмэри ябуулагдана. Энэ жэлдэ фермын олонхи хонидынь үбэлдөө хурьгалхаар ороондо оруулагданхай. Һүүлэй үедэ 120 гаран шэнэ түл абтаад, кошарно-базова аргаар, хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна. Фермын түрүү хонишон П. Вербицкая 60 хурьга абаа.

«Байкальский колхозник»,
Байкало-Кударын аймаг.

МЕХАНИЗИРОВАННЭ ФЕРМЭ

Молотовой нэрэмжэтэ колхоз Окуневско нуурай эрьедэ үүлтэртэ үнеэдэй фермын байра шэнээр барижа байна. Мүнөө тэндэ 86 толгой үнеэдэй байха типовой байра баригдаад, ашаглалгада оруулагдаа. Мүн тэндэнь 350 тонно силосэй багтаамжатай траншей малтагдаһан, фермэдэ дүтүүр уһанай канава татагдаһан байха юм.

Мүнөө колхозой правлени тус фермэдэ тодхохын түлөө дүүжэн харгы худалдан абаа. Фермые механизацилгын бүхы хүдэлмэриие Сэлэнгын МТС-эй механизаторнууд хэхэ байна.

«Красная Селенга».

ШЭНЭ ЖЭЛЭЙ ХАРАА

Кяхтын аймагай промкомбинат энэ жэлдэ хирпиисэ галдалгаяа 1,5 дахин ехэдхэхэ гэжэ шиидээ. Энээниие бэелүүлхын түлөө промкомбинат 50 мянган хирпиисэ нэгэ доро галдажа гаргаха пеэшэн бариха, хирпиисэ сохихо хүсэтэ агрегат тодхохо байна.

Мүн хирпиисэ таһалгаряагүй галдажа байха пеэшэн баригдаха.

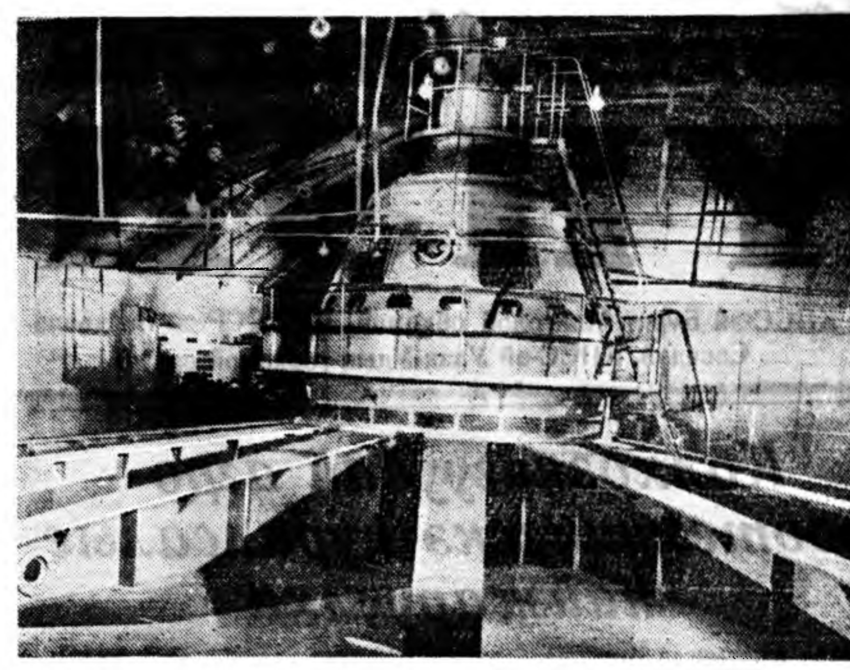
«Знамя Ленина», Кяхта.

ФЕРМЭНҮҮДТЭ ХУДАГ МАЛТАГДАБА

Колхозой малые уһаар хангахын тула Курбын МТС-эй механизаторнууд «Первое мая» колхоздо ехэхэн хүдэлмэри хэжэ байна. Мүнөө тэдэнэр нүхэр Пахомовагай даадаг отарын ба гахайн фермын дэргэдэ худаг малтана. Эндэ хүдэлмэрилжэ байһан механизаторнууд нүхэд Ерофеев, Шурыгин гэгшэд ехэ оролдосотойгоор ажаллана.

Мүн һүнэй-товарна фермын дэргэдэ дулаалагдаһан худаг түхеэрэгдээ. Энэ худагһаа һүнэй-товарна фермэдэ, моридой база уһан түмэр соргоор орохо юм. Мүнөө тэндэ уһа гаргаха насос тодхогдожо байна.

«Путь Сталина», Заиграй.

Куйбышевгидрострой. Куйбышевска ГЭС-эй түрүүшын гидроагрегат Куйбышевска энергосистемэдэ оруулагдаад, промышленна ток түрүүшынхеэ үгэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Куйбышевска ГЭС-эй түрүүшын гидроагрегат.

ТАСС-эй фотохронико.

Советскэ байгуулалта

Һунгагшадай захяануудые дүүргэхэ

Ажалшадай депутадуудай Зэдын аймагай Соведэй депутат, аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Непомнящий, мүн Зэдын сельскэ Соведэй депутат, Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн нүхэр Елисеева һунгагшадтайгаа уулзаба. Өөһэдынгөө хэһэн хүдэлмэри тухай болон Соведэй хүдэлмэри тухай тоосохо зуураа, хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар парти, правительствын гаргаһан шиидхэбэринүүдэй дүүргэгдэжэ байһан тухай, КПСС-эй XX съездые ажалай амжалтаар угтахын түлөө советскэ арадуудай зоримгойгоор ажаллажа байһан тухай нүхэр Непомнящий һунгагшадтаа хөөрэжэ үгэбэ.

Шариново тосхоной һунгагшад депутадуудай болон Соведэй хүдэлмэриие зүбшэн хэлсэхэ зуураа, тэдэнэй ажал хүдэлмэридэ бии байгаа дутагдалнууд тухай шүүмжэлжэ, олон эрилтэнүүдые табиба. Жэшээлбэл, Шариново тосхоной һургуулиин үхибүүд Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой центр — Баян хүрэтэр 4—5 километрын газарта ябагаар ябана, энэ мэтын асуудалнуудта сельскэ Совет анхаралаа багаар табина гэжэ һунгагшад шангаар шүүмжэлбэ.

Тиихэдэ тосхоной ажалшад шухала хэрэглэгдэхэ эд бараагаар дутамаг, батаар хангагдана. Тэрэ хадаа депутат нүхэр Непомнящиин ажалябуулгада сэхэ хабаадаха хэрэг байна. Энэ тосхондо ларёк гэжэ нэрэтэй бишыхан магазин бии. Тэрэнь нэгэ айлай гэрэй үрөөһэн буланда ябталаатай байдаг. Тиимэ тула тэрэ ларёгто зохихо байра хэрэгтэй.

Колхозно тосхониие болбосон түхэлтэй болгохо тухай үргэн хөөрэлдөөн болоо. Шариново тосхоной хүнзон колхозойнгоо центр дээрэ нүүлгэтдэхээр хараалагдаһан байгаа. Энэ асуудалые түргэн шиидхэжэ, колхознигуудай гэр байрануудые һэльбэхэ заһабарилха хүдэлмэриие хурдадхаха тухай эндэ шухалашалан хэлсэбэ.

Дурсагдаһан бүхы дутагдалнуудые зайсуулха талаар зохихо хэмжээ дары абахабди гэжэ депутадууд һунгагшадайнгаа урда найдуулгая үгэбэ.

Тус суглаан дээрэ ажалшадай депутадуудай Зэдын сельсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Ниндаков сельскэ Соведэй ажал-ябуулга тухай тоосото элидхэл хэһэн байна. Һунгагшадай үгэһэн захяа, дурадхалнуудай али зэргээр дүүргэгдэжэ байһан тухай, колхозуудай ажал хүдэлмэридэ бии байһан дутагдалнууд тушаа тэр тогтожо хэлэбэ.

Үхибүүдые хүмүүжүүлхэ, тэдэниие һайнаар һургаха ябадалда түрэлхидэй үүргэ тон ехэ. Тиимэһээ түрэлхидэй дунда хүдэлмэри ябуулха шухала байһан тухай энэ суглаан дээрэ тэмдэглэгдэбэ. Һүүлээрнь сельскэ Соведтээ шэнэ захяа, дурадхалнуудые һунгагшад үгэбэ.

Н. Цыбенов, манай корреспондент.

Сельсоведэй тоосоон шагнагдаба

Ажалшадай депутадуудай Кабанскын аймагай Соведэй сесси дээрэ Кабанскын сельсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Каргапольцев эмхидхэлэй-ниитын хүдэлмри тухай тоосоото элидхэл хэбэ.

Һүүлэй үедэ тус сельсоведэй колхозууд болон предприятинуудта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри нилээд һэргэжэ байна. Тараанажалайхидай болон малшадай дунда социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдэнэ, лекци, элидхэл хэгдэнэ.

Һургуулиин байранууд үбэлдэ һайнаар бэлэдхэгдээ, үхибүүд мүнөө дулаан байшангуудта һуража байна. Тэндэ буфет бии болгогдожо, халуун эдеэ хоол байдаг болонхой.

Элидхэлэй һүүлээр олон депутадууд үгэ хэлэжэ, тус Соведэй хүдэлмэридэхи ехэхэн дутагдалнуудые элирүүлһэн байна. Сельскэ Соведэй хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха тухай тогтоол сесси баталан абаба.

Д. Данилов.

Хэзээ ажаллажа эхилхэб?

Политическэ болон научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын отделени Байкало-Кударын аймагта эмхидхэгдэһээр үнихэн боложо байна. Энэ отделенидэ ниитэ-политическэ, естественно-научна ба хүдөө ажахын секцинүүд эмхидхэгдэнхэй.

1955 оной июнь һараһаа эхилээд мүнөө хүрэтэр обществын энэ отделени биратай хүдэлмэри хээгүй байһаар.

Ниитэ-политическэ секциин эдэбхеэр нэгэшье лекци ажалшадай дунда уншагдаагүй. Секциин хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Сергеев энэ харюусалгата партийна даалгабаряа дүүргэхын тулада оролдолто гарганагүй, ямаршье хүдэлмэри хэнэгүй. Ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойдо зорюулагдан уншагдаха лекцинүүдэй түсэб табигдангүй үнгэрөө һэн. Мүн естественно-научна (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Диденко) ба хүдөө ажахын (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Кузьмин) секцинүүд иимэрхүүл байдалтай. Естественно-научна секцидэ хабаададаг бодото гэшүүдэй эдэбхеэр элдэб һонирхолтой темэнүүдээр аймагай ажалшадай дунда лекцинүүдые уншаха, илангаяа научно-атеистическэ пропаганда эндэ һайнаар табигдаха аргатай байгаа. Теэд тус секциин хэжэрхиһэн хүдэлмэри гэжэ үгы шахуу.

Аймагай хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ хүдөө ажахын секци ехэ үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй. Ажалай түрүүшүүлэй дүй дүршэлые, наукын шэнэ туйлалтануудые хүдөө ажахыда дэлгэрүүлхэ ба бусад шухала зорилгонууд тэрэнэй урда табигдана. Теэд энэ секциин үүсхэлээр лекцинүүд уншагдаагүй шахуу. Байкало-Кударада түрүү хонишод, огородшод, һаалишад, гахайшад, загаһашад олон. Тиибэшье һаань, ажалай түрүүшүүлые отделениин бодото гэшүүд болгожо, ажалай түрүүшүүлэй хабаадалгатайгаар малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар научно-практическа конференци үнгэргэхэ тушаа секциие хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Кузьмин оролдолго гарганагүй.

Энэ аймагта ажаһуудаг бурят зоной дунда өөһэдынь хэлэн дээрэ лекци тон үсөөнөөр уншагдана. Үнгэрхэдөө лекцинүүдэй текст бурядаар бэшэхэ тухай асуудал тус отделенидэ зүбшэн хэлсэгдээгүй.

Аймагай отделенидэ харюусалгата секретаряар нүхэр Шангаев хүдэлнэ. Тэрэ хадаа отделениин хүдэлмэриие эмхидхэжэ, ударидажа, дутагдалнуудаа усадхаха тушаа хэмжээ абажа байха уялгатай. Теэд нүхэр Шангаев отделениин хүдэлмэри һайжаруулха гэжэ оролдоногүй, энэ харюусалгата даалгабаридаа хайша хэрэгээр хандана.

1955 оной октябрь һарада нүхэр Гинеев отделениин правлениин түрүүлэгшээр һунгагдаа юм. Тэрэ сагһаа хойшо правлениин гэшүүд эдэбхеэр хүдэлмэри хэгдээгүй гэжэ дэ болохо. Отделениин хүдэлмэри һайжаруулха гэжэ нүхэр Гинеев оролдоногүй. Энэ нүхэр хоёр шаалтай юм. Нэгэдэхеэр, отделениин правлениин түрүүлэгшэ, хоёрдохёор аймгүйсэдкомой Культурын таһагые даагша. Магад, нүхэр Гинеев Культурын таһагай даагша ... ладаа тэрэнэйнгээ хүдэлмэриие һайжаруулха гэжэ бүхы хүсэеэ, шадал бараа хэрэглэнэ гээшэ гү гэхэдэ, тиимэшье бэшэ байна. Нүхэр Гинеев культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа мүн лэ биратай юумэ хэнэтүй. Нүхэр Гинеев өөрөөшье лекци уншадаггүй, хүдөө нютагуудаар ябадаггүй, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлжэ байха гэжэ оролдодоггүй хүн байшоо.

Партиин айком аймагай отделениин хүдэлмэриие хинан шалгаагүй, тэрээнэй хүдэлмэриие тооногүй. Эгээл тиимэһээ идеологическа хүдэлмэриин энэ харюусалгатай участогые лекционно пропагандые һайжаруулжа шадахагүй, теоретическа бэлэдхэлгүй хүндэ даалгаһан байна.

Политическэ болон научна эрдэм дэлгэрүүлхэ обществын Байкало-Кударын аймагай отделениин хүдэлмэриие һайжаруулхаар болоо.

Б. Чимидов.

...рбагатайн аймагай Молотовой нэ...хэтэ колхозой һаалишадай дундаһаа ...Ф. Глотова эрхим ажалаараа үнинэй ...тардаг болонхой. Үнгэрэгшэ жэлдэ ...даажа байһан үнеэн бүриһөө 1851 ...р һү һаалгаа.

...УРАГ ДЭЭРЭ: Һаалишан А. Ф. Гло...һаһан һүсэ хэмжэжэ байна.

З. Веснинагай фото.

Ой соохи завод

Хандагатайн леспромхозой доодо складые үндэр газарһаа шэртэн хараха болоо һаа, складай талмай дээрэ ябталагдаһан модон эхи захагүй юумэндэл жэрылдэн харагдаха. Складай талмай дээрэхи олон тоото механизмуудай нэгэ жэгдээр ажаллажа байхые харахада хүнэй дура буляамаар һонирхолтой байдаг. Хүсэтэ паровозуудта модо тээдэг автомашинануудые тэдээн сооһоо элихэнээр илгаруулжа болохо байна. Энэ складай талмай ямар нэгэн туйлай ехэ завод мэтэ үзэгдэдэг.

Хэдэхэн жэлэй саада тээ эгээ эндэ хүнэй ябашагүй бүтүү ой тайга шууяжа байһан юм. Складай һаяхан байгуулагдаад байхада эндэхи механизмуудые хургаараа даража тоолохоор үсөөн байгша һэн. Һүүлэй таба зургаан жэлэй турша соо элдэб механизмууд эндэ илангаяа олоор асарагдаа. Модо тээдэг автомашинануудай тоо мүнөө 17 хүрэтэрөө олошороо. Эдэ автомашинанууд модошодой ажалые хэдэн дахин хүнгэдхөө. Бүри һаяшаг болотор эндэ паровой нэгэшье кран байгаагүй юм. Харин мүнөө эндэ 9 кран ажаллана. Паровой крануудай дэргэдэ хүдэлжэ байһан электрокрануудай ажалые хаража удаан һонирхомоор. Нэгэ иимэ электрокран 180 пүүдэй ашаа үргэхэ хүсэтэй юм. Шахтада хэрэглэгдэхэ модонуудай холтоһые зуладаг нэгэ автомат мүнөө 60 хүнэй хэхэ ажалые бүтээнэ. Гараар бүтээгдэдэг хүдэлмэриие мүнөө складта олохонь бэрхэтэй. Юуб гэхэдэ, эндэхи бүхы хүдэлмэри техникын хүсөөр бүтээгдэнэ.

Модо бэлэдхэгшэд техникын хүсые һайнаар ашаглахын, ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхын түлөө ехэ оролдолго гаргажа байна. Модые шэрэхэ, гэшүүһэнһээнь сэбэрлэхэ, тайраха хүдэлмэриие хаража үзэхэ болоо һаа иимэ байна. Отологдоһон ута модон һаяхан болотор дээдэ складта сорт сортоороо илгагдан тайрагдадаг байгаа. Модо унагаагшадай холодон ошоходо склад дахин шэнэ газарта нүүхэ баатай бологшо һэн.

Модые хюрөөдэжэ, сортолон илгаха ажал нилээд хубилаа. Отологдоһон модон ой сооһоо нарин колейтэй түмэр харгы хүрэтэр автомашинаар асарагдана. Тэндэһээ нарин колейтэй түмэр замаар сэхэ доодо складта асарагдадаг болоо. Модые хюрөөдэн илгаха хүдэлмэриие иимэ аргаар хэдэг болоһонһоо хойшо ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлһэн, урдань дээдэ складта ажалладаг олон хүн сүлөөлэгдэжэ ондоо хүдэлмэридэ ороһон байна. Модо хюрөөдэжэ, сортолон илгахын тула мүнөө доодо складта саг үргэлжын механизированнэ талмай байгуулагданхай.

Үйлэдбэридэ шэнэ технологиин нэбтэрүүлэгдэхэ болоһонтой дашарамдуулан, ажалаа бүри һайнаар эмхидхэхэ зорилго хандагатайнхидай үмэнэ табигдаһан байгаа. Энэ зорилгоёо хандагатайнхид амжалтатайгаар шиидхэһэн байна.

Вагонуудһаа модо буулгаха ажалые хүнгэдхэхын тула энэ жэлдэ тусхай механизированнэ 10 талмай бэлэдхэгдээ. Хүдэлмэришэд модо хюрөөдэжэ, сортолон илгахадаа бүтээсэ ехэтэй «К-5» маркын электрохюрөө хэрэглэдэг болоо. Мүнөө доодо складта модо хюрөөдэлгэдэ 14 электрохюрөө хэрэглэгдэнэ.

Модошод харгы заһабарилгын талаар ехэ ажал хээ. Нарин ба үргэн колейтей түмэр харгы нэмэжэ бариггдаа. Энээнэй ашаар модо ашаалха, буулгаха хүдэлмэри нилээд хүнгэрһэн байна. Модые ута зандань доодо складта сэхэ асардаг болоһонһоо хойшо ажалай бүтээсэ эрид дээшэлээ.

Хандагатайнхид, модо хюрөөдэхэ, сортолон илгаха ехэнхи хүдэлмэрээ доодо складта хэхые оролдоно. Хэрбээ октябрь һарада доодо складта 4 мянган кубометр модон сортлогдон хюрөөдэгдөө һаа, ноябрь, декабрь һарануудта 30 гаран мянган кубометр модон хюрөөдэгдөө.

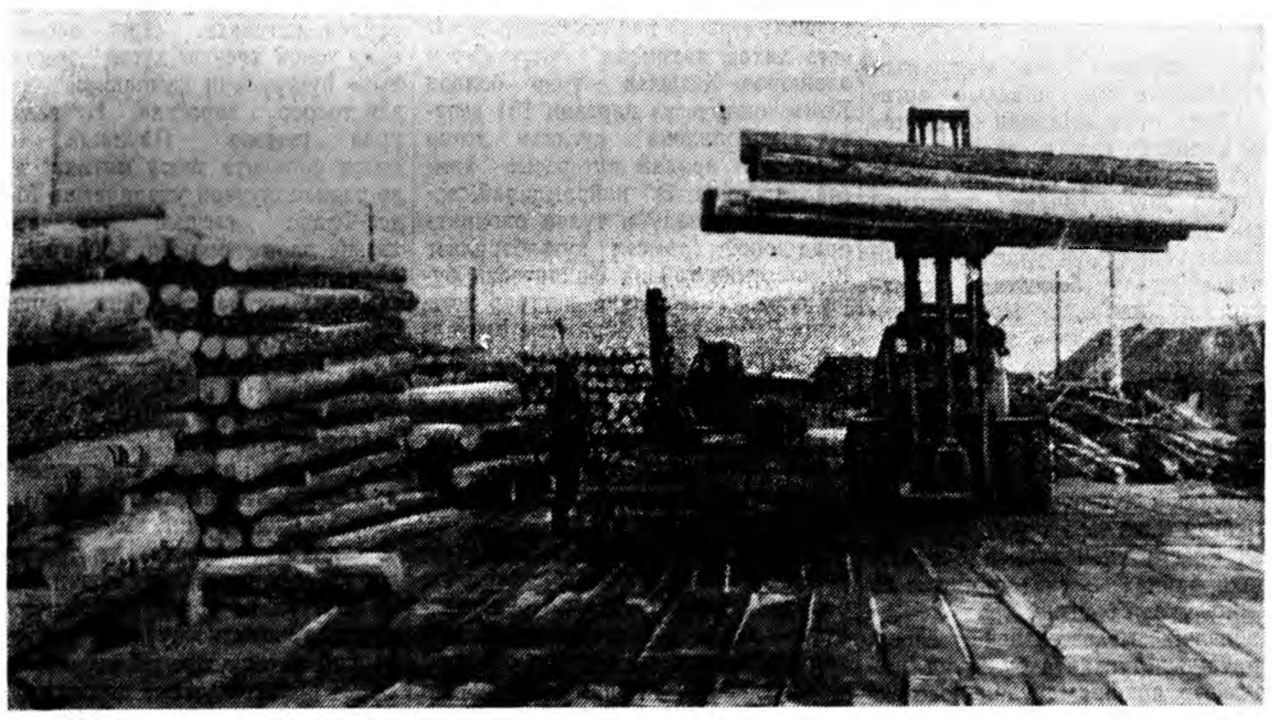
Доодо складай коллектив шэнэ технологиие үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэдээ ехэхэн бэрхэшээлнүүдтэй ушарбашье, арадай ажахыда модо эльгээхэ жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, ноябриин 20-до дүүргээ.

1955 оной эсэс болотор доодо складай хүдэлмэришэд бухы хүсэеэ элсүүлэн ажаллажа, жэлэйнгээ даалгабариһаа гадуур 40 мянган кубометр модо вагонуудта ашаалжа, Эхэ оронойнгоо барилгануудта ябуулаа. Шэнэ жэлэй гараһанһаа хойшо эндэ социалистическэ мүрысөөнэй эршэ улам шангадажа байна. Механизаторнууд КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ гэһэн нэгэн эрмэлзэлтэйгээр ажаллана.

Модо ашаалагшад эдэ үдэрнүүдтэ туйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр ажаллажа байна. Отологдоһон модые сортолон тайрагшадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ В. Вишняковой бригада түрүүлжэ ябана. Дүй дүршэлтэй болоһон электрохюрөөшэн У. Холмогорова ажалай ехэ бүтээсэ туйлана. Тэрэ үдэр соо 59 кубометр модо тайрахын орондо 100 кубометр хүрэтэр тайрана. Модо тээдэг автомашинын шофёр Михаил Григорьев мүн лэ ажалай ехэ бүтээсэ туйлана.

Михаил Бузган, Стасюмес Антанос, Гауденус Витаутас, Пупали Нозас гэгшэдэй бригада вогондо модо ашаалхадаа илангаяа һайн амжалта туйлана. Модо ашаалагшадай эдэ бригаданууд даалгабаряа үдэр бүри 110—150 процент дүүргэнэ.

Модо бэлэдхэлшэдэй бригаданууд болон хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөн үдэр ерэхэ бүри шангадана. Модошод партиин XX съездын хүндэлэлдэ абаһан, дээшэлүүлэгдэһэн уялгаяа болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө бүри оролдосотойгоор тэмсэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хандагатайн леспромхозой доодо складта модо тээдэг машинын ажал харуулагдана.

Ф. Сорокиной фото-текст.

...ин бүриһөө 4 килограмм нооһо хайшалхын түлөө

...хэдэн жэлэй турша соо Ба... Хүнтэйн үргэн уужам талын ...н Нуур гэжэ газарта колхо...гоо эгээл холын отарада хони...оор хүдэлмэрилнэб. Эндэхи үн...газар шэмэтэй һайн хагда но...ой тула хони үсхэбэрилхэдэ ехэ ...ай юм. Эндэ байһан хонид һайн ...шээри дээрэ адуулагдажа, хо...о тобир тарган ябадаг.

...үн үбэлэй сагта хонидые саг саг... эдеэлүүлээд, уһалаад, бэлшээ... гаргажа адуулхада хүшэ ша...а гээдэггүй, харин бэень улам ...жадаг, нооһониинь һайнаар ур...г юм. Тиимэһээ би үглөөгүүр хо...о эдеэлүүлээд, уһалһанайнгаа ...ээр бэлшээридэ гаргажа, үдэшэ ...тор адуулнаб. Тэндэ хониднай ...эн саһан дороһоо солоомо, зе...ын узуур оложо эдидэг байна. ...игэжэ хонидоо үбэлдөө адуулһа... ашаар нооһо нилээдгүй ехээр ...аг болоһон байнаб. Ажахын үн...шэ жэлдэ 900 шахуу эрьенүү... харууһалаад, хонин бүриһөө 3 ...грамм нарибтар нооһо хайшал... орондо 3,5 килограмм нооһо ...алааб. Тиигээд минии дааһан ...дһоо 777 килограмм нооһон ...табариһаа үлүүгээр хайшалаг...н байна. Энэ хадаа минии ажа... түрүүшын амжалта гээшэ.

...э түрүүшынгээ амжалтые му... жэлдэ бүри арьбадхаха гэжэ ...эбэб. Мүнөө би 950 шахуу эрье...ые адуулжа байнаб. Эдеэлүүл...дуулгые һайнаар эмхидхэһэн ...һээмнай, хониднай булта тобир ...анаар үбэлжэжэ байна.

...уулжа байһан хонидоо нэгэшье ...тогүйгөөр, дунда ба дундаһаа ...э хүшэтэйгөөр ондо оруулха, ...н бүхэнһөө хабартаа дунда зэр... 4 килограмм эрхим шанартай ...о хайшалха гэһэн социалисти...э уялгаяа дүүргэхын түлөө тэм... КПСС-эй XX съездые угтаха ...наб.

Б. Арсаланов, Баргажанай аймагай Уланай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон.

Пропагандист болон агитаторнуудта туһатай ном

Шэнэ номууд

...ропагандист болон агитаторай ...вочник» гэһэн ном политическэ ...ратуранууудай гүрэнэй хэблэл ...ан хэблэжэ гаргаа. Энэ спра...ик хадаа лекци, элидхэл бэлэд...дэнь, хөөрэлдөө үнгэргэхэдэнь ...тэй материалаар пропагандист...ые, агитаторнуудые хангаха зо...отой юм. Советскэ Социалисти...э Республиканууудай Союз ту... хилын саадахи зарим оронууд ...й, уласхоорондын организаци... тухай бүлэгүүдһээ энэ ном бү...нэ.

...ветскэ Союзай болон арадай ...кратиин оронуудай экономикын, ...урын уртажа байһан тухай тоо ...мтанууд справочник соо харуу...ана.

...оветскэ Социалистическэ Рес...иканууудай Союз» гэһэн бүлэгэй ...дэ советскэ ороной газар дайда, ...нэй баялиг, хүн зон тухай ху...гыгаар бэшэгдэнэ. Тэрэнэй һүү... СССР-эй гүрэнэй болон ниитын ...уламжа тухай үргэнөөр хэлэг..., Гүрэнэй засагай болон гүрэнэй ...рганай органууд тухай, тус...бал, СССР-эй Верховно Совет, ...эй состав болон Президиум ту... СССР-эй Министрнүүдэй Совет ..., союзна болон автономна рес...иканууудай гүрэнэй дээдэ орга... ба нютагуудтахи гүрэнэй заса... органууд тухай материалнуу... уншажа болохо юм. Социалис...скэ общественэ хүгжэлтэдэ Со...кэ Союзай Коммунистическэ ...тиин дүүргэдэг хүтэлбэрилхы, зо...куулхы үүргэ тухай дэлгэрэнгы... тэндэ хэлэгдэнэ. Партиин таби...н жэлэй алдарта замтай, удаань ...иин зорилгонуудтай, тэрэнэй до...й байдалтай, партиин хүтэлбэ...ы органуудтай, КПСС-эй съезд...эй болон конференцинүүдэй бо...и сагуудтай уншагшадые спра...ик танилсуулна. Пролетариадай ...атурын системэ соо профсоюзуудай болон комсомолой эзэлдэг һуури болон үүргэ тухай тэндэ хэлэгдэнэ.

«Промышленность болон транспорт» гэһэн бүлэг соо ниитын үйлэдбэриин ургалта тухай, промышленностиин валовой продукциин ургалта болон промышленностиин гол шухала һалбаринууд тухай тоо баримтанууд тусхай диаграммануудолон. Хүнгэн промышленностиин, капитальна барилгын, бүхы зүйлэй транспортын хүгжэлтэ тухай справочник соо һайса хэлэгдэнэ. Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын, промышленностиин продукциин өөрын үные химдаруулхын түлөө партиин тэмсэл үргэнөөр харуулагдана. Промышленностиин хүгжэлтын асуудалнууд КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй табиһан бодото зорилгонуудтай холбоотойгоор харуулагдана.

Социалистическэ хүдөө ажахын хүгжэлтэ справочник соо үргэнөөр харуулагдана. Шэнэ ба боро газарнуудые ашаглалга тухай, кукуруза ехээр таридаг болоһон, мүн техническэ культуранууудай тарилтын талмайн ургалта тухай тэндэ һонирхолтой тоо баримтанууд бии. Хүдөө ажахые механизацилха ба электрификацилха тухай бэшэгдэһэн хуудаһанууд һонирхолтойгоор уншагдана. «Хүдөө ажахы» гэһэн бүлэг соо хүдөө ажахые шэнэ ёһоор түсэблэлгын гурим тухай, колхозуудые хүтэлбэрилхы кадрнуудаар бэхижүүлхэ тухай материалнууд хэблэгдэнхэй.

Бүхы орондоо мэдээжэ болоһон хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэл сборник дотор үргэнөөр харуулагдана. Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ тухай мүн лэ һонирхолтой материалнууд хэблэгдэнхэй.

Хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые эрид ехээр хүгжөөхэ тухай КПСС-эй ЦК-тэй сентябрьска, январска Пленумүүдэй тогтоолнуудһаа шухала шухала газарнуудынь справочник соо хэблэгдэнхэй. КПСС-эй ЦК-гэй Пленумүүдэй баталһан хэмжээ-ябуулганууд тоо болон диаграммануудсоо харуулагдана.

Ажалшадай материальна ажабайдалай һайжаралта тухай һонирхолтой материалнууд справочник соо бии. Тэндэ национальна олзо доходой ургалта тухай, хүдэлмэришэд болон албахаагшадай тоогой ургалта тухай, советскэ худалдаа наймаанай хүгжэлтэ тухай, арадай элүүрые сахиха хэрэгэй һайжаралта тухай хэлэгдэнэ.

«Советскэ культурын хүгжэлтэ» гэһэн тусгаар бүлэг справочник соо бии. Советскэ Союз дотор арадай гэгээрэлэй хүгжэлтэ тухай, эрдэм наукын, советскэ хэблэлэй, радиогой, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүгжэлтэ тухай һонирхолтой тоо баримтануудые агитатор болон пропагандист энэ бүлэг сооһоо олохо байна. Хилын саадахи оронуудтай Советскэ Союзай культурна холбоонной хүгжэлтэ тухай һонирхолтой зүйлнүүдые тэндэ уншагша олохо.

Адли эрхэтэй 16 союзна республиканууд тухай хуряангы мэдээнүүдээр «Советскэ Социалистическэ Республиканууудай Союз» гэһэн бүлэг дүүрэнэ. Союзна республика бүхэнэй газар дайда, хүн зон тухай, экономикынь хүгжэлтын гол шэглэлнүүд тухай, байгаалиин эрхэ байдал, газар дайдынь баялигууд тухай тэндэ хуряангыгаар бэшэгдэнэ.

«Хилын саада тээхи зарим оронууд тухай хуряангы мэдээнүүд» гэһэн бүлэг соо Албани, Болгари, Великобритани, Венгри, Вьетнам, Германи (Германска Демократическа Республика, Германска Федеральна Республика), Инди, Игали, Канада, Хитад, Корей, Монгол, Польша, Румыни, США, Франци, Чехословаки, Югослави болон Япони тухай мэдээнүүд бии. Орон бүхэнэй географическа байдал, хилэ, хүн зон тухай, газар дайдын хэмжээн тухай, столица болон томо томо городууд тухайнь бэшэгдэнхэй. Тэндэ орон бүхэнэй байгаалиин болон газарай баялигууд тухай, промышленность болон хүдөө ажахын үйлэдбэри тухай, ниитын болон гүрэнэй байгуулалта тухай тайлбари үгтэнэ. Арадай демократиин оронуудай арадуудай арадай демократическа байгуулалта тогтоохын түлөө хэһэн тэмсэл тухай, ажахын болон культурна байгуулалтадаа тэдэнэй туйлаһан амжалтанууд тухай тобшоор хэлэгдэнэ. Дарлалта мүлжэлгэтэй капитализмын оронуудай ажалшан олонитын тэмсэжэ байһан тэмсэл тухай бэшэгдэнэ.

«Уласхоорондын организацинууд» гэһэн бүлэг соо ООН тухай, эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет тухай, профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федераци тухай, эхэнэрнүүдэй уласхоорондын демократическа федераци тухай, демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федераци тухай, мүн уласхоорондын шухала шухала суглаанууд тухай тэндэ хэлэгдэнэ.

Справочнигай түгэсхэлдэ агитационно-пропагандистска хүдэлмэридэ хэрэглэхэдэ таарамжатай оньһон үгэнүүд олоор хэблэгдэнхэй.

Энэ справочник хадаа пропагандистнуудта болон агитаторнуудта ехэ туһа хүргэхэ юм. Тэдэнэр ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ үдэр бүхэнэйнгөө ажалда энэ справочнигһаа шухала хэрэгтэй зүйлнүүдые абажа хэрэглэхэ байха.

Б. Цыжипов.

Сатирын булан

40 градус хүйтэн 40 градус халуун хоёр тухай

Үүдэн нээгдэжэ, газааһаа хоёр хүн орожо ерэбэ. Нэгэниинь Ново-Брянска МТС-эй директор хүндэтэ нүхэр Головков, нүгөөдэнь тус МТС-эй барилгашан-техник нүхэр Абашкин. Тэндэ байһан зон ехээр хүхибэ. Удаашнье болонгүй, нүхэр Головков саарһа гарган, нюдэнэйнгөө шэл аршажа, аршажа колхознигуудта хандажа хэлэбэ:

— Парти, правительствын тогтоолой ёһоор бидэнэр танай колхоздо 100 үхэрэй багтаха байра барижа үгэхэ гэһэн шиидхэбэри 1954 ондо гаргаһан байгаабди. Тэрэнээ һая болотор бэелүүлээгүй байһан дээрэһээ мүнөө би танда өөрынгөө барилгашан-техник Абашкиние асарбаб.

Абашкиниинь һууриһаа бодожо, «материал таһалдуулангүй байгаа һаатнай барихаяал бариха гээшэб, арбан жэлһээ үлүү барижа ябаа хүм» гэбэ. Тэдэнэй иимэ гоё үгэнүүдые дуулахадаа колхознигууд баярлахын ехээр баярлажа, тэдэнэй нюдэндэ үхэрэй шэнэ, һайхан байра ялбайн байһандал, тэрээн соохи үүлтэр һайнта үнеэд иимэ һайхан байра барижа үгэһэн барилгашадта баншыба хүргэн, зүрхэ хүдэлгэмэ урихаанаар мөөрэлдэн байһандал үзэгдэбэ.

Хоёр һара үнгэрбэ. Нөөхи, байра гээшэмнай үгы, газар дээрэ дүрбэн хаймал модон табигдаатай. Зүгөөр Абашкинай байрын хажууда нэгэ баглагар хара юумэн үдэр бүри ехэ боложол, боложол байба. Одоол энэмнай үхэрэй байра гээшэ аал гээд ошоходо, дүтэлхэ бүри юрэдөөл нэгэ сылыгээд байдаг болобо. Хажуудань ерээд харан гэхэдэ: яар ябта бүтылхэ.

Ушарынь иимэ. Нүхэр Абашкин өөрынгөө мэргэжэл хэр һайнаар мэдэдэг юм—элирүүлэгдээгүй. Зүгөөр, хэһэн юумэнэйнгээ түлбэри тухай торьдоһогүй мэдэдэг, минии мэдэхэһээ наана үнгэрүүгээр мэдэдэг. Нөөхи зоболонто хаймал модонһоо «сучок» архи нэрэхэдээ Абашкин аха захагүй хүн байшаба. Энэ нэрэлгэнь соргооршье бэшэ һаа, юрэнхы талааран нимэшүүтээр бүтэдэг гэжэ уншагшадта ойлгуулхада болоно: Жэшээнь, декабриин 20-ной нарядай ёһоор, нөөхи модон 296 квадратна метр, нэгэ квадратна метрын сэн табадахи разрядаар 10 түхэриг 33 мүнгэн, дүн хамта 3057 түхэриг 68 мүнгэнэй ажал хэгдээ гэжэ Абашкин бэшээ. Энэ мүнгэн багадаха шэнги Абашкинда үзэгдэбэ. Тиихэдэнь уларил гэжэ баһа һаагаад үзэхөөр юумэн бии агша бэлэй гэжэ тэрэ ухаалдиба. Ухаалдимсараа 21 градусһаа дээшэ хүйтэндэ хүдэлһэнэй түлөө 30 процент нэмэжэ түлэхэ гэжэ шиидхээд, хамта 917 түхэриг 30 мүнгэн болгобо. Тииһэн бэеэрээ «наряд составил Абашкин, наряд принял Абашкин» гэжэрхибэ. Эдэ бүгэдэеэ бригадир А. Е. Лазаковичын нэрэ дээрэ бэшэбэ. Теэд эдэнь хуу хуурмаг, комиссиин шалгахада гүрэниие мэхэлһэн ябадал байба. Нөөхи 21 градусһаа дээшэ хүйтэндэ хүдэлһэнэй түлөө түлбэри гээшэнь 40 градуста халууниие уутаад ябахадаа һанаһан юумэниинь байба. Колхознигууд хэлэхэдээ тэрэ үдэр малгайгаа һэхээд ябаа һэмди гэжэ үнэншэлбэ.

Худал нарядаарнь түлэжэ үгэхэгүйдэнь конторо соо буха ехэ буһалгаа гаргажа, Абашкин ушараа табиба.

— Минии табиһан нарядуудай ёһоор түлөөгүй һаатнай би энэ гэһээр хүдэлмэришэдөө ажалһаань абаад, гэртээ харихам,—гэжэ аашалба.

Худал нарядуудые дархалжа, нэгэ өөрынгөө мэдэлтэ хүндэ бэшээд, тэрэнтээ уһан туулмаг, унжагар мэшээг болотороо архидажал ябадаг—иимэ хүн юм Абашкимнай.

Үхэрэй байра барихам гэжэ байгаад, хамар доро хахархай аман бинл гэжэ колхознигуудые хии үгөөр хооллуулһан хүнүүдэй ажалаа орхёод, үдэр бүри архиин халуунтай ябахада ниитын үхэр халуудама дулаанда байнагүй. Шэнэ жэл үнгэрэшэбэ. Теэд энэ һайндэрые ерээн малаан үнеэдэй 40 градус хүйтэндэ үнгэргэхэдэнь тэдээндэ байра барижа үгэхэ хүн—Абашкин баһал 40 градуста үнгэргэбэ. Зүгөөр 40 градус хүйтэндэ бэшэ, харин 40 градус архиин халуунтай, унажа, бодожо ябаба.

Р. Рыгзенов,
Ц. Базаров.

Абгай ба хулгана

(Басни)

Нэгэтэ борохон хулгана годоороод,
Нэтэржэ, эргэнэг соолон ороод,
Тоһо, айрһанда умбажа эхилбэ.
Торшогонохыень дуулаад, Абгай ерэбэ.

Һэмээхэн нээгээд эргэнэгэй үүдэ,
Һэнгэргүй хулганые саб шүүрэбэ.
Гар соогоо бажуужа хүсөө мэдүүлэн,
Ганиран оробо: «Таһа сабшуулхаш,

Хулгай хэһэнэйнгээ түлөө гэнэм,
Ходол тээсгэндээ хулуудаг байгааш».
Хулгана жэхышоод, нэрэгүй бэлтэгэнэн,
Хайра гуйхадажа оробо Абгайһаа:

«Энэрхы сэдьхэлһээн намаяа хайрлыт даа..
Энээнһээ хойшо огто болёоб хулуухаяа.
Хүгшэд зоной сэдьхэл һайхан лэ даа,
Хүлисыт, харахадатнай тулюур ха юм биб даа».

Арсалан шэнгеэр уурлажа байһан аад,
Абгайн уярдаһан гэнтэ хүрөө,
Амитаниие алахада «нүгэл» гэдэг гээд,
Абаашажа табяа гэлсэдэг нүхэ руунь.

* * *

Алтан үгэнүүдые хэлэжэ мултарһан
Ама сагаан хулгана хуушаараа:
Зөөлэн Абгайн нюдэнһөө далдалан
Зоргоороо мүнөөшье аашалһаар.

Ц. Дондокова.

Городой һурагшад Хитадай һурагшадтай бэшэг абалсана

Манай республикын 40 һургуулиин һурагшад арадай демократиин оронуудай һурагшанартай бэшэг абалсадаг. Гансахан Улан-Үдын 20 гаран һургуулинууд, техникумүүд Польско Арадай Республикын, Чехословакиин, Болгариин, Венгриин, Хитадай Арадай Республикын һурагшадтай бэшэг абалсана.

Һурагшад оронойнгоо ажабайдал, арадай ехэ барилганууд тухай, һуралсал тухайгаа бэшэгүүд соогоо һонирхолтойгоор бэшэнэ.

Городой хоёрдохи дунда һургуули 1952 онһоо хойшо Пекин городой нэгэдэхи һургуулиин һурагшадтай бэшэлсэнэ. Хоёрдохи һургуулиин һурагшадай бэшэһэн бэшэгые уншалгада зорюулһан баярай суглаан дээрэ Хитад Арадай Республикын гэгээрэлэй министр байлсаһан байгаа. Удаань хоёрдохи дунда һургуулиинхид Хитадай Арадай Республикын гэгээрэлэй министрһээ ба гадаадын хэрэгүүдэй министрһээ баясхалангай телеграмма абажа, ехэтэ баярлаһан байна.

Мүн городой 23-дахи һургуулиинхид Пекинэй нэгэдэхи һургуулиин һурагшадһаа бэшэг абана.

«Советскэ ба хитад арадууд нэгэ сэдьхэлтэй, нэгэ зорилготой. Манай арадуудай хани барисаан хэтэ мүнхэ» гэжэ хитад хүүгэд бэшэг соогоо бэшэнэ.

Мүн Хуанхэ мүрэн дээрэхи ехэ барилга тухай тэдэнэр бэшээ. Энэ мүрэн дээрэ 46 хаалта баригдаха. Энэ хадаа Хуанхэ мүрэниие зубшан ажаһуудаг хүн зониие үерһөө хамгаалха, 16 миллион гектар газарые уһалха ба 110 миллиард киловатт электрын хүсэ үгэхэ гэжэ тэдэнэр омогорхолтойгоор мэдээсэнэ.

Чехословацка Республика. Чехословакиин олон хүнүүд ород хэлэ үзэнэ. 1954 ондо 218 мянга үлүүтэй хүнүүд ород хэлэндэ һураа. Үнгэрэгшэ жэлдэ ород хэлэндэ бүри олон хүн һураһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Остравска областиин президент Антонин Запотоцкиин нэрэмжэтэ шахтын горнягууд ород хэлэ үзэжэ байна.

Чехословацка телеграфна агентствын фото.

Советско-югославска худалдаа наймаанай харилсаан тушаа

СССР-эй правительствын ба ФНРЮ-гэй правительствын делегацинуудай хоорондо экономическа асуудалнуудай талаар хэгдэһэн хэлсээн тухай 1955 оной сентябриин 1-нэй Протоколтой зохилдуулагдан, 1956 ондо СССР ФНРЮ хоёрой хоорондо хэгдэхэ худалдаа наймаан тухай Протоколдо 1956 оной январиин 6-да, Белградта гар табигдаба.

СССР ФНРЮ хоёрой хоорондын худалдаа наймаае саашадань үргэдхэхэ гэжэ Протоколоор хараалагдаа.

1956 ондо Тала бүхэнэй худалдаха эд бараанай үнэ 1955 оной сентябриин 1-нэй дурсагдагша Протоколоор тогтоогдоһоной ёһоор, 35 миллион доллараһаа бага бэшэ байха болоно.

Советскэ Союз 1956 ондо Югославида коксологдодог нүүрһэ, хлопок, нефть, овёс, искусственна элдэб үтэгжүүлгэ, марганцева руда, прокат, үнгэтэ металлнуудые, машинануудые, түхеэрэлгэ болон ФНРЮ-гэй арадай ажахыда хэрэгтэй бусад эд бараа худалдаха байна.

Югослави Советскэ Союзда тамхи, улһа, чернослив, мяха, боксидуудые, туулга, цемент, ноохон бүдүүдые, арһа, элдэб гуталнуудые, элдэб химикадуудые, модоор хэһэн элдэб зүйлнүүдые болон бусад эд бараа худалдаха байна.

СССР-һээ ФНРЮ-дэ байдаг Худалдаа наймаанай түлөөлэгшэ Я. И. Красюк советскэ талаһаа, Посол ба гадаадын хэрэгүүдэй талаар Гүрэнэй секретариадтахи Гүрэнэй советник Стане Павлич Югославска талаһаа Протоколдо гар табиһан байна.

Женевэдэ болоһон хитад-американска хэлсээнүүд тушаа Синьхуа агентствын корреспондентын асуудалнуудта КНР-эй МИД-эй түлөөлэгшын үгэһэн харюунууд

ПЕКИН, январиин 6. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр Хитадай Арадай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэ Женевэдэ болоһон хитад-американска хэлсээнүүд тушаа Синьхуа агентствын корреспондентын табиһан асуудалнуудта харюусаба.

Эдэ хэлсээнүүдэй ябаса тушаа асуудалда харюусаха зуураа, хэлсээнүүдэй үедэ зүбшэхэ зүйлэй нэгэдэхи пунктаар—«Хоёр талын гражданска хүнүүдые зохихо оронуудтань бусааха» тухайда хэлсээ түйлагдаһан байна гэжэ Хитадай МИД-эй түлөөлэгшэ мэдүүлбэ. Энээнэй һүүлээр, зүбшэхэ зүйлэй хоёрдохи пунктда хабаатай хоёр асуудалые—Тайванай оршондо Хитадай ба Холбоото Штадуудай хоорондохи түгшүүрилтэ байдалые һуларуулан усадхаха тухай асуудал зүбшэн хэлсэхын тулада зарлагдаха гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй хитад-американска зүблөөндэ бэлэдхэхэ ябадалые болон эмбарго болюулгые зүбшэн хэлсэхэ гэжэ КНР-эй түлөөлэгшэ дурадхаа. Бүхы дэлхэйн хүн зоной һанаае зобоожо байгаа, түргэнөөр харагдажа үзэгдэхэ ёһотой иимэ хоёр практическа асуудалнууд Хитадай ба Холбоото Штадуудай хоорондо байна. Американска тала хүсэ хэрэглэлгэһээ арсаха гэһэн асуудал табяа. Хэрбээ энэнь Хитад ба Холбоото Штадууд Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин уг зорилгонуудтай, ёһо заншалтай зохилдуулан манай хоёр оронуудай хоорондохи арсалдаануудые амталан аргаар, хүсэ хэрэглэнгүйгөөр гуримшуулха ёһотой гэһэн удхатай байгаа һаа, тус асуудалые түргэнөөр гуримшуулхагүй шалгагаан байхагүй.

Гэбэшье, зүбшэхэ зүйлэй хоёрдохи асуудалаар дүрбэ һара шахуу үргэлжэлһэн хэлсээнүүдэй үедэ ямаршье үрэ дүн түйлагдаагүй.

Хоёр талынгаа гражданска хүнүүдые эхэ орондонь бусааха тухай хэлсээн хитад-американска хэлсээнүүдэй үедэ түйлагдаһан байбашье, Холбоото Штадуудта байгаа хитадуудые нютагтань бусааха ябадалда Холбоото Штадуудай правительство һаад хэнэ. Энээнэй шалтагаанууд тухай МИД-эй түлөөлэгшэ иигэжэ хэлэбэ: гражданска хүнүүдые бусааха тухай хитад-американска хэлсээе Холбоото Штадууд лэ эбдэнэ гэжэ Холбоото Штадуудай правительствын ябуулганууд гэршэлэн харуулна. Холбоото Штадуудай правительство болбол эхэ орондоо бусахаяа хүсэһэн Хитадай гражданинуудые айлгана, мүрдэнэ, тиин Холбоото Штадуудта байгаа хитадууд тухай хүсэд список ба мэдээсэлые Хитадай талада үгэхэгүй гэжэ оролдоно гээд МИД-эй түлөөлэгшэ хэлэбэ. Холбоото Штадуудые орхихоёо хүсэһэн хитадуудта тохёолдуулагдадаг һаад тойбо тушаа баримтануудые шалгажа үзэхэ үүсхэлые Холбоото Штадуудтахи индийскэ посольствын гаргахадань, тэрээндэ туһалхаһаа Холбоото Штадуудай правительство мүн тэрэшэлэн арсаа. Тайвань ошохо зүбшөөл абахыень США-да байгаа Хитадай студентнүүдһээ баадхан эрижэ, һаяхан Холбоото Штадуудай правительство Холбоото Штадуудта байгаа хитадууд тушаа заналта дахин хээ. Энэ хадаа хэлсээе бүдүүлигээр эбдэһэн ябадал мүн ба Холбоото Штадуудта байгаа хитадуудые эхэ орондоо бусаха эрхэгүй болгохо гэһэн лэ зорилготой юм гэжэ МИД-эй түлөөлэгшэ онсолон тэмдэглээ. Бидэнэр энээн тушаа США-да эрид буруушаалаа мэдүүлээбди, Холбоото Штадуудта байгаа хитадууд тухай хүсэд список нэрэ нэрээрэнь, мүн мэдээ үгэжэ байха гэжэ хоёр талын хоорондо түйлагдаһан хэлсээнүүдые бүрин сахихыень, энэ хэлсээндэ зүришэдэг дүримүүдые болюулхыень эрид шангаар эрээбди.

Хитад-американска хэлсээнүүдэй саашадаа юун боложо дүүрэхэ тухай асуудалаар КНР-эй МИД-эй түлөөлэгшэ иигэжэ харюусаба:

Хитад хадаа Хитадай ба Холбоото Штадуудай хоорондо байгаа асуудалнуудые гуримшуулха, манай хоёр оронуудай хоорондохи түгшүүрилые һуларуулха зорилгоор хитад-американска хэлсээнүүдтэ хабаадалсана. Таба үлүүтэй һарын хэлсээнүүдэй турша соо хоёр таланууд зүбшэхэ зүйлэй хоёрдохи пунктые аяар дүрбэ шахуу һара соо хэлсээд, ямаршье үрэ дүн түйлаагүй.

Зүбшэхэ зүйлэй хоёрдохи асуудалаар хэлсээ түйлахын тулада КНР хүсэлэл оролдолго нэгэнтэ бэшэ гаргаа. Зүгөөр, ямаршье хэлсээн хоёр талын хоюуланайнь лэ зүгһөө хүсэлэл оролдолго гаргагдаа һаа түйлагдаха байна. Хитад-американска хэлсээнүүдэй үедэ мүнөө зүбшэгдэжэ байгаа асуудал Дальна Востогой түгшүүрилтэ байдалые һуларуулха ябадалтай нягта холбоотой юм. Хитадай тала хэлсээ түйлаха гэжэ саашадааше оролдохо байна; теэд хитад-американска хэлсээнүүдые хизааргүй ехээр унжагайруулха ябадалтай хитад арад зүбшөөрхэгүй байна.

Уласхоорондын шэнжэлэл

Советскэ Союз эб найрамдалай хэрэгэй илан мандаха ябадалда найдана

Дэлхэйн арадуудта хани барисаанай үгэнүүдтэйгээр Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэдэй хандажа хэлэһэн шэнэ жэлэй үгэнүүд хаа хаанагүй тон ханалгатайгаар угтагдаа. Бүмбэрсэг дэлхэйн хүн бүхэндэ дүтэ һанагдадаг эб найрамдалай хэрэгэй илан мандаха ябадалда найдаһан этигэл найдабари шэнэ жэлээр дашарамдуулан К. Е. Ворошиловай хэлэһэн үгэ дотор, Н. А. Булганинай хэһэн мэдүүлгэ дотор, американска ба югославска журналистнуудта тэрэнэй үгэһэн харюунууд дотор элеэр харагдаа.

Эрхим һайн ерээдүйдэ хүн түрэлтэнэй найдадаг этигэл найдабарие үгы болгохо гэжэ баруун оронуудай буржуазна хэблэлэй ба политическэ ажал-ябуулагшадай эрмэлзэжэ байхадань, харин «Женевын ёһо заншал арадуудай сэдьхэл зүрхэндэ байһаар» гэжэ Советскэ Союзай хүтэлбэрилэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүд дотор онсолон тэмдэглэгдээ. Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевскэ зүблөөн зүбшэн хэлсэһэн асуудалнуудаараа үгэеэ ойлголсоһон шиидхэбэринүүдые абажа шадаашьегүй һаа, тэрэ зүблөөн хадаа тэрээндэ хабаадалсагшадай хараа бодолые саашадань элирүүлхэдэ туһалаа, Н. А. Булганинай онсолон тэмдэглэһэнэй ёһоор, «эдэ асуудалнуудые саашадаа шиидхэхэ хэрэг хүнгэдхэхэ ёһотой». Советскэ хүтэлбэрилэгшэд эб найрамдал тухай хэлэхэ зуураа, үнгэрөөшэ 1955 ондошье эб найрамдал сахин бэхижүүлхэ хэрэгтэ урдынхидаал адляар угаа эдэбхитэй, эрид шууд байһан ороной түлөөлэгшэд боложо үгэ хэлэһэн байна.

Дүрбэн гүрэнэй правительствонуудые «толгойлогшонорой шэнэ зүблөөн ашатай һайн байжа болохо» гэжэ Н. А. Булганинай хэлэһэн үгэнүүд тушаа бэшэхэ зуураа, «үнгэрһэн сагта болоһон урагшагүй юумэнүүдые хараадаа бүримүһэн абажа» хэгдэһэн энэ мэдүүлгын «удхашанарые буруушаахын аргагүй байна» гэжэ «Индиан экспресс» гэһэн индийскэ газетэ зааба. «Россин эб найрамдалда дуратай эдэбхитэйгээр ябуулагдадаг политика хүйтэн дайнай тала баригшадые элишэлхэһээ гадна, мүн уласхоорондын байдалые намдуу болгоходо шухала үүргэ дүүргээ гэжэ Россин хэһэн мэдүүлгын ёһоор тэрэ зүблөөе сэгнэхэ хэрэгтэй... Баруун гүрэнүүдэй сэрэгэйнгээ союзуудые үргэдхэжэ байхадань, Росси нейтральна оронуудтай ондоо хани барисаа байгуулхые оролдожо байгаа, тиин эб найрамдалай хүсэнүүдые бэхижүүлжэ байгаа гэжэ тэрэ (тусгаарлан хэлэбэл Росси) үнэн зүбөөр баталжа шадаха байна» — гээд тэрэ газетэ үргэлжэлүүлэн бэшэнэ.

Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, американска тусхайта бүлэгүүд, шэнэ жэлээр дашарамдуулан советскэ хүтэлбэрилэгшэдэй хэһэн мэдүүлгэнүүдые советскэ политика «хубилаагүй зандаа үлэнэ» гэжэ сэгнэһэн байна. Тиимэ сэгнэлтые магтаал гэжэ тоолоходо болоно. Үнэхөөрөөшье, иимэ үргэнөөр мэдэрэгдэһэн, иимэ гайхамшагта ехэ амжалтануудые түйлаһан эб найрамдалда дуратай политикаяа Советскэ Союз юундэ хубилгаха ёһотой гээшэб? Теэд советскэ политикын ямар «хубилалта» болохо тухай Вашингтондо хүсэнэб? Советскэ Союзые сэрэгэй, мүн тэрэшэлэн идеологическа талаарнь гансаардуулан зэбсэггүй болгохо гэһэн эрилтэ хадаа амгалан ёһоор зэргэ оршон байха ёһо гуримуудтай огто таарахагүй юм гэжэ советскэ хүтэлбэрилэгшэд нэгэнтэбэшэ онсолон тэмдэглэһэн байна.

«Комба» гэһэн французска буржуазна газетэ шэнэ жэлээр дашарамдуулан советскэ хүтэлбэрилэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүдые тайлбарилан бэшэхэ зуураа, советскэ гадаадын политика ямар шалтагаанһаа амжалтануудые түйланаб гэһэн асуудал тушаа бодолгото болоно. Хоёр системэнүүдэй «асари ехэ мүрысөөндэ» илажа, хүнүүдэй сэдьхэл зүрхэ бэе тээшээ татажа шадаха «бүгэдэниитын һайн һайхан хүсэл эрмэлзэл» баруун оронуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ үгы юм гэжэ тус газетэ советскэ политикада «эсэргүүсүүлэн табиха» арга бэдэрхэ зуураа мэдэрнэ.

Эб найрамдалые, ажана һайн байдалые хүн түрэлтэнэй хүсэдэг хүсэл эрмэлзэлынь тиимэ «бүгэдэниитын һайн һайхан хүсэл эрмэлзэл» мүн болоно гэжэ энэ газетын бэшэһэн үгэнүүдтэ нэмэебди. Эгээл иимэ «бүгэдэниитын һайн һайхан хүсэл эрмэлзэл» советскэ гадаадын политикын саг үргэлжын уг зорилгонь болодог. Арсашагүй энэ баримтые советскэ хүтэлбэрилэгшэд шэнэ жэлээр дашарамдуулан хэлэһэн үгэнүүд соогоо мэдүүлээ.

Францида болоһон һунгалтын дүнгүүд тушаа

Январиин 2-то Национальна суглаанда болоһон һунгалтын үедэ Франциин демократическа хүсэнүүд ехэ амжалта туйлаа. Французска коммунистическэ парти орон дотороо эгээн хүсэтэй парти мүн гэжэ һунгалтын дүнгүүд дахин харуулаа. Абаһан голосуудайнгаа болон парламентска мандадуудайнгаа тоогой талаар энэ парти бусад бүхы партинуудые холо хойноо орхёо. Пропагандистска хүсэ ехэтэ аппарадаа элсүүлэн реакциин нэгэдэмэл хүсэнүүдэй шэрүүн шангаар добтолбошье, Компарти өөрынгөө позицие үлөөхэһөө гадна, нилээд һайжаруулаа: тэрэнэй парламентска бүлэг нэгэ хахад дахинһаа үлүүтэйгээр олошороо. Хэдыхэн үдэр болоод Коммунистическэ партиин 151 депутат Национальна суглаан дотор Франциин арадай интересые хамгаалха байна. Эб найрамдалай, эрхим һайн ерээдүйн түлөө олониитэ арад зоной тэмсэл хүтэлбэрилдэг Компартие тойрон французска бүри олон демокрадууд нягтаар жагсажа байна гэһэн баримтые һунгалтын дүнгүүд эли тодоор гэршэлэн харуулаа. 1951 ондо болоһон һунгалтынхиһаа 600.000 һунгагшадаар олон хүн Коммунистическэ партиин түлөө голосовалаа. 5.500.000 гаран французууд коммунист-кандидадуудай түлөө голосоо үгөө.

Франци доторхи һунгуулиин хуули хадаа блогууд боложо нэгэдэһэн баруунай партинуудта ба бүлэглэлнүүдтэ хэдэн департаментнууд дотор парламентска хуулита ёһоной мандадуудыень компартиһаа буляан абаха арга олгоо. Гэбэшье, бүхы дээрэнь хаража үзэбэл, блок хэхэ гэһэн тэдэ партинуудай найдабари буруу һүрөө. Юундэб гэхэдэ, олонхи департаментнууд дотор буржуазна тон олонхи голосуудые нэгэшье блок өөрынгөө найдаһан ёһоор суглуулжа шадаагүй, тиимэһээ депутатска һууринуудые хубааха мажоритарна гуримые ашаглажа шадаагүй. Тиимэ болохолоорoo, һунгуулиин округуудай нилээд ехэ хубида ямар-нэгэн партиин түлөө үгтэһэн голосуудай тоотой зохилдуулан мандадуудые хубааха гурим байһан байна. Энэнь урдынхи шэнги ехэ мэхэ гохо дахин гаргаха ябадалдань реакциин хүсэнүүдтэ һаад хээ. Абтаһан голосуудай тоогой талаар Компартида үгтэхэ ёһотой байһан олон арбаад парламентска мандадуудые реакциин хүсэнүүд 1951 ондо Компартиһаа буляан абаа һэн.

Һунгалтын дүнгүүд тухай тоо баримтануудые шэнжэлжэ үзэхэдэ, французска олониитэ һунгагшадай гол хубинь зүүнэй партинуудай түлөө голосовалаа гэһэн тобшолол хэгдэнэ. Олон миллион французууд социалистическэ партида, правительствын түрүүшын шэглэлые һунгалтын урда тээхэнэ шүүмжэлһэн буржуазна зарим партинуудта (эдэ партинуудай удамаршад арадай дура хүсэлдэ зүришэдэг энэ шэглэлэй түлөө нилээд харюусалгатай байбашье) өөһэдынгөө голосуудые мүн тэрэшэлэн үгөө.

Һунгалтын дүнгүүдһээ ямар гол тобшолол хэгдэхэ байнаб гэбэл, һүүлэй хэдэ хэдэн жэлэй туршада эдэ правительствонуудай баримталжа байһан политическэ шэглэлые Франциин олониитэ арад зон эрид шууд буруушаана.

«Арад зон реакциин, үгырэл ядаралай, дайн сэрэгэй политикада эсэс табихаяа хүсэнэ, энээниие һунгалтын дүнгүүд харуулна»,—гэжэ Французска коммунистическэ партиин хэһэн мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Франциин саашадаа байгуулагдаха правительствын политикань энэ ороной национальна интересүүдтэй таарахые, уласхоорондын түгшүүрил һуларуулгада туһалхые французска арад эринэ. Арад зон хадаа хойто-африканска асуудалнуудые амгалан ёһоор гуримшуулха, колониальна хашалта дарлалтые болюулха гэһэн эрилтэ табина, ажалшадай ажабайдал һайжаруулхые, яаралтай зэбсэгжэлгэһээ арсахые эринэ. Ондоогоор хэлэхэдэ, эб найрамдалай ба социальна дэбжэлтын политикые оронойнгоо бэелүүлхэ ябадалые тон олонхи эрэгтэй, эмэгтэй французууд эрид шууд эринэ.

Зүүнэй бүхы хүсэнүүдые нягтаруулан жагсааха гэжэ олониитэ арад зоной хүсэдэг хүсэл эрмэлзэлынь һунгуулиин кампаниин үедэ эли тодоор харагдаа. Һунгалтын урда тээхэнэ Парижда болоһон олониитэ зоной митинг дээрэ радикалнуудай ударидагша Мендес-Франс гэгшын үгэ хэлэхэдэнь олон мянган һунгагшад: «Арадай фронт!» гэжэ хашхаралдан тэрэниие угтаһан байна. Арадай фронт байгуулха гэжэ уряалһан компартиин уряае жиирэй социалистнууд, мүн радикалнуудай партиин жиирэй олон гэшүүд халуунаар һайшаан угтаа.

Франциин арад зон һунгалтын үедэ өөрынгөө дура хүсэлые эли тодоор харуулаа, тиин мүнөө олон миллион французска патриодууд арадай фронтын шэнэ правительство байгуулхые эринэ. Коммунистнуудай, социалистнууд ба радикалнуудай хүсэнүүдые нэгэдүүлээ һаа, тиимэ правительствые дэмжэхын тулада парламент дотор зүүнэй тала баримталагшадай олонхиие байгуулжа болохо һэн. Франциин Коммунистическэ парти арад зоной интерестэй тааралдаха политическэ шэнэ шэглэл хамтадаа ябуулха тухайда социалистическэ партитай, зүүнэй бусад бүлэглэлнүүдтэй хөөрэлдөө хэхээр бэлэн байһанаа мэдүүлээ.

Бүри һаяар Национальна суглаанай сесси болохо ёһотой. Франциин шэнэ правительство байгуулха асуудалаар Национальна суглаан дотор шанга тэмсэл болохонь гэжэ тухайлагдана.

С. Иванов,
А. Новогрудский.

Франциdахи политическэ байдал

ПАРИЖ, январиин 6. (ТАСС). Парижска хэблэлые шэнжэлэгшэд Национальна суглаанда болоһон һунгалтын эсэстэ тохёолдоһон байдал тухайда, ямар правительствын байгуулагдаха тухайда зүбшэн хэлсэнэ. Национальна шэнэ суглаан январиин 19-дэ (конституциин ёһоор—һунгалтын һүүлээр болохо гурбадахи четвергдэ) зарлагдаха байна. Тэрэнэй һүүлээр мүнөөнэй правительство тушаалһаа бууха юм.

Уридшалһан мэдээнүүдэй ёһоор, 151 депутадтай Коммунистическэ партиин бүлэг Национальна суглаан доторхи эгээн томо политическэ бүлэгынь болоно. Энэ баримтада парижска газетэнүүд анхаралаа табина. Хоёрдохи томо бүлэгынь радикал-социалистнуудай, социалистнуудай ба «Республиканска фронт» гэдэг зарим бусад партинуудай блок болоно; энэ блогтоородог бүхы партинууд хамта дээрээ 160 гаран мандадтай юм.

Энэ блогой ударидагшад социалист Ги Молле ба радикал-социалист Мендес-Франс мүнөөнэй правительственна коалицидаородог баруунай талын партинуудай хабаадалгагүйгөөр бэеэ дааһан правительство бүридхэхэ хүсэлтэй байһанаа мэдүүлээ.

Мүнөөнэй правительствын коалициин ямар нэгэн партинуудтай сэхэ холбоо байгуулхаһаа арсаха зуураа, «Республиканска фронтын» удамаршад компартиин, социалистическэ партиин, радикал-социалистнуудай партиин ба зүүнэй бусад организацинуудай түлөөлэгшэдтэйгөөр зүүнэй тала батаар баримталха правительство мүнөө байгуулжа болохо байһан арга боломжые тооногүй. Тиимэ правительство байгуулаа һаа, французска олонхи һунгагшадай гүн ехэ хүсэл эрмэлзэлтэй таараха байгаа гэжэ «Либерасьон» газетэ мүнөөдэр бэшэбэ.

«Республиканска фронтын» хүтэлбэрилэгшэд алжирска асуудалые гуримшуулха ябадал түйлаха, энгэй (шажанай) һургуулинуудта мүнгэ һомолхые болюулха, мүн тэрэшэлэн һунгуулиин хуулиие дахин хубилгаха, тиигэжэ радикалнуудта болон социалистнуудта тусгаар ехэ ашатуһатай һунгуулиин жэжэхэн округуудаар голосовалха дайнай урда тээхи мажоритарна системэ тогтоохо тухай мэдүүлээ.

Иигэжэ һанагшадай ёһоор, «Республиканска фронтын» правительство зүүнэй талын хүсэнүүдэй дэмжэлгэдэшье, бусад асуудалнуудаар —баруунай талын партинуудай дэмжэлгэдэшье түшэглэн зарим тэды сагай туршада байжа шадаха хэбэртэй болоно.

«Фигаро» газетэ «Республиканска фронтын» хүтэлбэрилэгшэдые баруунай партинуудтай эбсэхыень дахин уряална. «Лез Эко» газетэ мүн лэ иимэрхүүгээр бэшэнэ. «Партийна хилэнүүдые үгы хэхэ ба бэе бэеэ ойлголсохо гэжэ оролдоо һаа бодомжотой зүб юумэ болохо байгаа...» гэжэ энэ газетэ бэшэнэ.

Нүгөө талаһаа, прогрессивнэ хэблэл Арадай фронтын правительствые байгуулха гэжэ уряална. «Ги Молле, Мендес-Франс, Торез гурбан хэзээ уулзаха гээшэб?»—гэжэ «Либерасьон» газетэ асууна.

«Национальна суглаанай диилэнхинь зүүн тээшээ ороо», «Республиканска фронтын» ударидагшад коммунистнуудта харша хараа бодол баримталха ёһогүй гэжэ «Франс-Обсерватэр» гэһэн недели бүри хэблэгдэн гарадаг журнал дотор Клод Бурдэ онсолон тэмдэглэнэ.

Нүхэд Н. А. Булганин[…] Н. С. Хрущевой Инди о[…] тухай индийскэ филь[…]

ДЕЛИ, январиин 7. (ТА[…] Индийскэ информационно бю[…] мэдээсэһэнэй ёһоор, Индиин и[…] мациин ба радиодамжуулгын […] нистерствын кинематографиин […] «Бхарат даршан» («Инди о[…] го») гэжэ нэрэтэй документа[…] ехэ кинофильм гаргаба. СС[…] Министрнүүдэй Соведэй Түрүүл[…] Н. А. Булганинай, СССР-эй Ве[…] но Соведэй Президиумэй гэ[…] Н. С. Хрущевой Инди ошоһон […] фильм харуулна.

Һаяар энэ фильм Делиин […] театрнуудай экранууд дээрэ ха[…] лагдажа эхилхэнь.

Французска социалистическэ парти[…] делегаци СССР-тэ ерэх[…]

Французска социалистическэ […] тиин хүтэлбэрилхы комитедтэй […] намжануудаа уридшалан хэлсэһ[…] һүүлээр КПСС-эй ЦК ф[…] цузска социалистическэ партиин […] легациие СССР-тэ ерэхыень ур[…] Тус делегаци советскэ арадай […] байдалтай танилсаха, хоёр пар[…] һонирхожо байһан асуудалну[…] зүбшэн хэлсэхэ байна. Социали[…] ческэ партиин делегаци СС[…] март һара соо ерэхэ гэжэ хоёр[…] лаһаа хэлсэгдэбэ.

(ТАСС[…]

Бирманскэ Союзһаа ерэһэн эд бараан

ХЕРСОН, январиин 7. (ТА[…] Бирманскэ Союзһаа ерэһэн «Ста[…] поль» гэжэ советскэ худалдаа […] маанай теплоходһоо мүнөөдэр […] лайн порт дээрэ эд бараан буу[…] дажа дүүрэбэ. Бирмээр Н. А. Бу[…] нинай, Н. С. Хрущевой ябаха […] Советскэ Союзай арадта Бирма[…] Союзай Премьер-Министр У Н[…] бэлэглэһэн кофе, сай, заанай я[…] улаан модоор хэгдэһэн зүйлнүү[…] мүн тэрэшэлэн 500 тонно рисые […] лоход асарһан байна.

Даллес Азиин оронууд[…] ошохонь

НЬЮ-ЙОРК, январиин 7. (ТА[…] Юнайтед Пресс агентствын ко[…] пондентын Вашингтонһоо мэд[…] һэнэй ёһоор, США-гэй гүрэнэй […] ретарь Даллес мартын 6-да […] хоёо байгаа СЕАТО-до хабаал[…] оронуудай зүблөөндэ хабаад[…] тулада Карачи (Пакистан) ошо[…] гэжэ США-гэй гүрэнэй департа[…] үсэгэлдэр соносхоо.

Дипломадуудай дунда хэлсэг[…] байһанай ёһоор, «Азида сэрэгэ[…] экономическа ябуулгын шэнэ, […] түсэбүүд зүблөөн дээрэ зохёог[…] байна» гэжэ корреспондент тэм[…] лэнэ.

Даллес аяншалгаяа һуна[…] Азиин ба Дальна Востогой б[…] оронуудта хүрэжэ магад гэжэ […] нэй департаментын түлөөл[…] ойлгуулхые оролдобо гээд […] респондент мэдээсэбэ.

Гэхэ зуураа, Н. А. Булгани[…] Н. С. Хрущевой һаяхан Азиин […] нуудта ябажа ерэһэн туладань […] лесай аяншалга дипломатич[…] тусхай алхам болохо байна […] корреспондент сэхэ рууль хэлэ[…]

Иорданиин правительст[…] тушаалһаа буугаа

КАИР, январиин 7. (ТАСС). […] ституционно сүүдэй шиидхэбэр[…] дашарамдуулан, Хашимай толг[…] дог Иорданиин правительство […] шаалһаа буугаа гэжэ хэблэл м[…] сэнэ. Иорданска парламентые […] раалга хадаа конституцида таа[…] гүй ябадал мүн гэжэ тус сүүд ш[…] хэһэн байгаа.

Иорданидахи байдал

НЬЮ-ЙОРК, январиин 8. (ТА[…] Иерусалимһаа Юнайтед П[…] агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, […] гэлдэр Иерусалимай иорданска […] тортэ багдадска пактада ба ба[…] гүрэнүүдэй политикада эсэргүү[…] монстраци болоо. Демонстра[…] хабаадагшад американска кон[…] ستводо ерээд, американска туг […] жа хаяба.

ЛОНДОН, январиин 8. (ТА[…] Дамаскһаа Рейтер агентствын […] респондентын мэдээсэһэнэй ё[…] демонстрацида хабаадагшад […] манда нэгэ американска эмхи[…] гаанай гэр галдаба.

Аммандахи байдал ехэ түг[…] рилтэй байһаар гэжэ корреспон[…] мэдээсэнэ.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНО[…]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора 32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства—47-59, пропаганды и переводов—35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16

Н—00657. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 3[…]